

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Eksamener

i Odense Katedralskole

i Juni og Juli 1916.

Indbydelsesskrift

til

Afgangseksamen og Hovedeksamen

ved

Odense Katedralskole

i Aaret 1916.

Odense.

Fyens Stiftsbogtrykkeri (Dreyer).

1916.

Indhold:

1. Tale ved Translokation og Dimission 7. Juli 1915.
Af Overlærer N. Teisen.
2. Skoleesterretninger. Ved Rektor Giersing.

Ved Translokationen holdt Overlærer Teisen efterfølgende Tale, som han selv betegnede som sit Testamente til Disciplene. Overlærer Teisen vedblev imidlertid efter sin Afsked at være knyttet til Skolen, idet han fremdeles fungerede som Bibliotekar; men dette skulde ikke blive af lang Varighed; Overlærer Teisen afgik ved Døden den 1. Marts d. A.

Tale ved Translokation og Dimission

7. Juli 1915.

Det kom noget brat, da jeg maatte afslutte min Undervisning her ved Skolen, og da jeg gav min sidste Time, vidste jeg ikke, at det var den sidste. Det kunde da ligge nær at søge at raade Bod paa den Mangel paa Afslutning, min Undervisning fik, ved at tage Ordet ved denne Lejlighed, og ved Rektors venlige Imødekommen skal jeg da her sidste Gang tale til Disciplene som Lærer her ved Skolen.

Det har jo for en stor Del hørt til min Gerning at tale til Eder om de Ting, som er de højeste, hvortil vor Tanke kan hæve sig, et Æmne, som det ikke altid falder os Mennesker lige let at tale om, og som dog ligger os alle saa nær. Naar jeg nu vælger i Dag at tale sidste Gang til Eder om Spørgsmaalet om Gud, skynder jeg mig at sige, at jeg ikke tænker paa at behandle det svære Æmne i Skolebogsform, men snarere forme mit Foredrag saaledes, som jeg kunde forestille mig, en gammel Filosof, som var nogenlunde fortrolig med Tænkningens Historie og ikke mindst med Nutidens Tænkning, vilde svare, om en af hans unge Venner kom til ham f. Eks. med det Spørgsmaal: Kan man egentlig vide, at der er en Gud til? Kan vi faa det med Gud ind i Videnskaben? Er Spørgsmaalet om Gud et videnskabeligt Spørgsmaal?

Jeg kunde med en fremragende dansk Tænker (R. Nielsen) kort og godt svare, at det er Begrebsforvirring at tale om videnskabelig Religion. Der gives matematiske Venner, men der gives ikke matematisk Venskab, og det er lige saa haabløst at ville tale om videnskabelig Religion som om videnskabeligt Venskab eller Kærlighed. Men det er dog nok bedst at gaa lidt nærmere ind paa Sagen, og jeg tænker da, vi vil kunne tage vort Udgangspunkt hos ingen ringere end Apostlen Paulus, naar han siger et Sted (Rom. 1, 19—20), at »det, man kan vide om Gud, er aabenbaret, thi hans usynlige Væsen, hans evige Kraft og Guddommelighed skues fra Verdens Skabelse af og forstaas af hans Gerninger.« Hvad vilde en Nutidstænker med nogenlunde Forstaaelse af det religiøse Problem vel sige hertil? Jeg tror, vi vil kunne forsvare i Hovedsagen at lade ham give Apostlen Ret. Det, vi tænker paa og mener med Ordet Gud, er jo ikke en synlig Erfaringsgenstand i Lighed med hele denne synlige Verden, vi lever i, og som vi opfatter med vores Sæser. Det, vi mener, naar vi nævner Ordet Gud, er jo noget, der ligger bagved, noget, der ligesom er skjult bag det, vi ser, hører og føler, med Skriftens Ord, noget, som »intet Øje har set«.

Men naar det forholder sig saaledes, følger det af sig selv, at hvis vi overhovedet skal kunne danne os nogen Tanke eller Forestilling om Gud, hvis Væsen er uransageligt (ikke kan gøres til Genstand for direkte Jagtagelse og Udgranskning), vil vi kun kunne gøre det ved at overføre Træk, Egenskaber for det, vi kender, paa det, vi ikke kender, idet vi bygger paa den Grundantagelse, at som Vandet smager af Kilden, kan det, som er alle Tings Kilde og Udspring, ikke være væsentligt forskelligt fra det, der er udgaaet fra det, men maa i det mindste til en vis Grad aabenbare sig, røbe sit Væsen i det, der er udgaaet fra det.

Saaledes kan det være os, som Guds Almagt og Majestæt er udbredt for vore Øjne i hele denne synlige Verden, som omgiver os. Det er det, der er Tanke i Brorsons smukke Sang, vi saa ofte har sunget her om Morgenens: Op al den Ting, som Gud har gjort, hans Herlighed at prise! Det møder os mangfoldige Steder i det gamle Testamente, i Jobs Bog, i Såmerne og hos Profeterne, som naar det hedder: »Himlene fortælle Guds Ære, den udstrakte Befæstning forkynner hans Hænders Gerning« — »Skulde den, der dannede Øret, ikke høre, den, der dannede Øjet, ikke se?« — Og lytter vi til den indre Stemme i os, som siger os, at der er noget, vi bør, og noget, vi ikke bør gøre, synes vi at ane og forstaa, at der er én, som er god, hellig og styrer alt mod et højt Maal, der har lagt denne Lov i vort Indre, og hvis Øje maaske ser og følger os. Dybest og stærkest drages vi dog maaske mod Gud gennem den Længsel mod det ideale, det fuldkomne, som hører til det inderste og dybeste i vor Natur og særligt er Ungdommens Prærogativ, hvad enten den nu særligt ytrer sig overfor det, vi kalder det gode, det skønne eller sande, eller først og sidst i det vi kalder Kærlighed, enten vi nu tænker paa Kærlighed mellem Mand og Hustru, Forældre og Børn, eller mellem Søskende og Venner. Det er Skriften, som siger, at Gud er Kærlighed, ikke blot, at han er kærlig; men han *er* Kærlighed, det er hans Væsen (Kierkegaard). For at illustrere det sagte, kan jeg minde om den svenske Digter Viktor Rydberg, som et Sted siger, at det første Indtryk af noget evigt fik han ved at se ind i sin Moders Øjne, eller om den ikke mindre fejrede svenske Tænker Pontus Wikner, naar han skriver til en Ven: »O, om du vidste, hvor jeg elsker Renhed, hvor min Sjæl tørster efter den. Rene Ansigtstræk, en ren Stemme, et rent Øje, en ren Følelse, Tanke, Vilje er for mig

Aabenbarelser fra Himlen.« Dette er mere end Lyrik, Der er i den dybe Kærlighed og Sjælsrenhed noget vidunderligt, noget ufatteligt og gaadefuldt, om det ikke bunder dybt i et evigt Udspring.

I alt dette, som vistnok tilsammen ligger indesluttet i de anførte Ord af Paulus, vilde vor Filosof vistnok fuldt kunne give ham Ret. Men lægger vi Vægten paa Ordet *vide* — hvormed jeg dog ikke vil sige, at Apostlen har brugt Ordet i dets strengt videnskabelige Betydning, hvad der vistnok vilde ligge ret langt fra hans Synsmaade —, vilde en Nutidstænker sikkert sige, at i Ordets strenge og nøjagtige Betydning kan vi intet vide om Gud. Og hvorfor ikke? Fordi alle de Slutninger, saa nær de end kan ligge os, vi bevidst eller ubevidst drager fra det synlige til det usynlige, fra Verden (Naturen og Mennesket) til Gud, alle tilsammen er Analogislutninger, og hvor berettigede og værdifulde saadanne end kan være, ved enhver kyndig, at de dog aldrig kan afgive Bevis i streng Forstand. Der vil altid kunne tvistes om, hvor langt vi tør gaa med dem. Gaar nogle for vidt og tænker sig Gud altfor meget i Menneskets Lignelse, holder andre sig af lutter Ængstelighed for ikke at være videnskabelige tilbage fra at danne sig nogen positiv Forestilling om Gud, idet Gud for dem kun bliver at opfatte som Tilværelsens dunkle Grund.

Lad os belyse det fremførte ved at se Sagen fra en Side, der ligger vor Tids Tænkning særlig nær. Flere fremragende Forskere i forrige Aarhundrede naaede om-trent samtidig til Erkendelse af Loven om Energiens (Kraftens) Bestaaen. Ingen Kraft gaar nogen Sinde tabt; men naar den tilsyneladende forsvinder, er den kun gaaet over i en anden Form (vedbliver altsaa at bestaa), som naar en mekanisk Bevægelse f. Eks. omsættes i Damp, denne atter i Elektricitet o. s. fr. Det vil da heraf være klart, at de saakaldte Naturkræfter

ikke er den Slags Halvguder, der i nogenlunde Forstaaelse regerer Verden, men at de i Virkeligheden kun er forskellige Former for en altomfattende Kraft. Saaledes synes vi nødvendigt at føres til Tanken om, hvad Filosoffer har kaldt det absolute, det ubetingede eller med et mere moderne Udtryk »den universelle Kraft« (Herb. Spencer), som bærer, virker og er i alt. Men vilde nogen spørge, af hvilken Art saa denne uendelige Kraft er efter sit inderste Væsen, vil ingen Videnskab formaa at give Svar derpaa. Er den noget, som mest er i Slægt med det, vi sætter højest i vor egen sjælelig-aandelige Natur? Eller er den snarere noget, som mere er i Slægt med den os omgivende Natur? Ingen Videnskab og ingen Filosofi formaar at trænge saa langt ind, at den kan afsløre denne, inderste Gaade? Naar Fr. Paludan-Müller i Digtet »Nattevagt« siger, at under Nathimlens Stjernehimmel forstaar han bedst den store Sandheds Tale, fornemmer den Kraft, vi bæres af, er der ingen Tvivl om, at han ved den Kraft, der bærer os, mener Gud. Men en panteistisk Digter vilde kunne bruge de samme Ord og forstaa dem paa sin Maade. Hvad vi end vælger at leve paa, er Afgørelsen personlig. Vælger én den Tro, at den Kraft, som bærer alt, efter sit inderste Væsen er blind og døv, saa vælger han paa eget Ansvar og egen Risiko, og han kan ikke dække sin Afgørelse med at beraabe sig paa Videnskaben. Vælger en anden den Tro, at den Magt, der raader i alt, er Gud, saa kan han vel heller ikke føre Bevis for sin Tro, og han vælger for saa vidt ogsaa paa egen Risiko, men han har i hvert Fald valgt den højeste Mulighed, der lader sig tænke, vel ogsaa den fornuftigste, for saa vidt det er fornuftigst at vælge det bedste.

Men idet vi mener at være naaet til den Erkendelse, at den sidste Afgørelse er personlig og ikke videnskabe-

lig, naar det gælder om at trænge ind til Besvarelsen af den sidste Gaade, er det paa Tide at betænke, at der i dette Resultat næppe er noget, som behøver at forurolige nogen eller volde Bekymring. Gives der i streng Forstand mellem alt det, vi mener at vide — uden for den rene Matematik maaske og den formelle Logik — noget, vi véd til Bunds? Véd vi, hvad vi selv er, hvad Sjælen er? Forstaar vi det dunkle Forhold mellem Sjæl og Legeme? Véd vi, hvad en Kraft er, hvad f. Eks. Tyngdekraften er? Véd vi, hvad selve Stoffet er, hvad et Atom bestaar af? Enhver redelig Forsker og Tænker véd, at vi intet véd af alt dette. »Mere end nogen anden,« siger Herb. Spencer, »véd Videnskabsmanden, at i sit inderste Væsen kan ingen Ting vides.« Vidste vi f. Eks. blot, hvad Aarsagsforholdet egentlig er, siger Høffding et Sted, vilde Verdensgaaden dermed egentlig være løst. Hans Mening er, at vi aner det ikke. Vi mindes Pascals Ord, at der er to Slags Uvidenhed, den, hvormed vi alle fødes til Verden, og den lærde Uvidenhed (*docta ignorantia*), som tilhører dem, der er naaet til vor Videns Grænser. »De, som befinner sig mellem disse Yderpunkter, som har forladt den naturlige Uvidenhed uden at naa til den anden, har et vist Anstrøg af den grundige Viden og spiller kloge. Det er dem, som bringer Forstyrrelse ind i Verden og dømmer skævt om alt.« — Videnskabsmændene formaar ikke at trænge ind til Tingenes Væsen, men de søger at udforske Naturlovene, ɔ: Lovene for Tingenes Opførsel, Virkemaade. Men *hvorfor* Tingene opfører sig, som de gör, véd de ikke. Hvorfor Stenen falder nedad, hvorfor Sneen er kold, og Ilden brænder, hvorfor Frøet spirer, og Træet bærer Frugt, er tilsidst, naar alle foreløbige Forklaringer er hørt, lige saa gaadefuldt, som at Gud skabte Verden i 6 Dage, og er, som S. Heegaard sagde, at anbefale til Over-

vejelse for dem, der befinder sig i den Vildfarelse at tro, at Ubegribelighederne først begynder med Religionen. Enhver ny Kraft, enhver ny Lov, der opdages, er kun Navnet paa en ny Gaade.

Ingen behøver derfor at sørge over, at vi ikke er i Stand til at udgrunde Guds Væsen. Det vilde være det vidunderligste af alt, om vi kunde det. Men selv om vore Tanker og Forestillinger om Gud er dunkle og ufuldestgørende, om det gjaldt en teoretisk (spekulativ) Erkendelse, kan de være klare og fuldestgørende nok for Livets Praksis, for at vi i al Oprigtighed kan forholde os til ham og lade os bestemme i vor Handlen af vor Tro paa ham. Ethvert Barn forbinder jo en fuldkommen klar Mening med, at det har en Fader i Himlen. Og det er jo ikke blot de troende, som arbejder med teoretisk ufærdige Begreber. Det samme gælder Videnskabsmændene paa deres Omraade, saa sandt saadanne Begreber som Bevægelse, Kraft, Aarsag, Atom, ja, Tid og Rum gemmer uløste og uløselige Gaader; men det hindrer dem dog ikke i at bygge Videnskab paa dem. Selv om de ikke kan udforske Tingenes Væsen, kan de dog udforske Lovene for deres Virken, og deri bestaar al Videnskab.

Hermed kunde jeg egentlig slutte, idet jeg i Korthed har søgt at vise Eder, at selv om vi ikke kan udgrunde Guds Væsen — det vilde være det mærkeligste af alt, om vi kunde det — kan vi dog meget vel have en betinget, indirekte, gennem Analogi vunden og i Praksis anvendelig Gudserkendelse, som er tilstrækkelig for os i dette Liv, som er saa kort og henfarende. Men jeg tænker mig, at mine Ord vil faa en forøget Vægt, naar jeg i Korthed illustrerer dem ved at fortælle lidt om to vidtbekendte og fremragende Tænkere, John Stuart Mill og William James.

Mill var, som han selv fortæller, opdraget uden nogen

direkte religiøs Paavirkning og havde ikke som mange andre i en modnere Alder behøvet at bryde med det, han havde lært som Barn. Ikke desto mindre kunde en saa omfattende Aand som hans — vi lever jo ogsaa alle mere eller mindre under Paavirkning af en kristelig Atmosfære — selvfølgelig ikke i Længden lade det religiøse Problem uænset. Radikal Fritænker, som han ansaas for at være, holdt han dog ikke af at kaldes Ateist, og han mente, at de fleste af dem, som er blevet kaldet Ateister, ikke har været det. Dogmatisk Fornægter var han ikke; han vidste fuldt vel, at der gives »aabne Spørgsmaal«. Men han havde svært ved at forstaa, hvorledes en Gud, som er god og almægtig, kunde have frembragt en Verden saa fuld af ondt som den, hvori vi lever. Dog kunde Mill ikke komme fra, at Tanken om Gud er den højeste Tanke, hvortil et Menneske kan hæve sig, og han synes efterhaanden at være blevet overvundet af den Tanke, at selv om det skulde være umuligt at trænge gennem den Dunkelhed, som skjuler Guds Ansigt for os, vil dog den blotte Forestilling om Gud være af stor regulerende Betydning for os, naar vi bestræber os for at leve vort Liv med den Tanke for Øje, at der maaske er én, der ser os. Og nu er det en psykologisk Erfaring, at en levende Forestilling altid vil have en vis Tendens til at virke tilskyndende paa vor praktiske Færd, vor Handlemaade. Og hvis Gud virkelig er til, kan det jo ikke undre os, om den, der for Alvor søger at leve sit Liv med Tanken om ham for Øje, efterhaanden vil føle, at han har med mere end en Forestilling, men med en Virkelighed at gøre, og at Tanken om Gud vil blive til Tro paa Gud. Saaledes synes det at være gaaet Mill. Han siger selv, at der »ikke kan være Spørgsmaal om, at ved den ubetingede Tro paa et virkelig levende Væsen, der svarer til vores egne højeste Forestillinger om Fuldkommenhed,

og i hvis Hænder vor Skæbne hviler, vil vore Følelser for det sande og gode faa en Styrke, som de ikke kan faa ved blot at slutte sig til en absolut ideal Forestilling.« — Efter hans Død er det blevet sagt om Mill, denne retilinede Karakter, som af Gladstone er blevet kaldt Fritænkeriets Helgen, at han var død som Kristen. Den Slags Meddelelser efter en Mands Død kan ofte være af ret tvivlsomt Værd. Men en Ven af Stuart Mill, en fransk Præst, har dog siden kunnet skrive, at selv om den engelske Teolog, som havde udtalt sig som anført, havde fejlet, havde han kun fejlet halvt; thi der var hos Mill »en voksende Tilbøjelighed til at tro«. Og hvad der er mere, fra Mill selv ved vi, at Aabningstro i det mindste var ham et »aabent Spørgsmaal«. I en af hans mest skeptiske Afhandlinger (*On Nature*) overraskes vi pludselig ved at støde paa følgende Udraab: What would not one give for any credible tiding from that mysterious region. (Hvad vilde vi ikke give for et troværdigt Budskab fra hin dunkle Egn!) Og i sin sidste Afhandling (*Teisme*), skrevet efter hans Hustrus Død, der aabenbart betegner et Vendepunkt i hans Liv, er han faktisk naaet til at erkende Muligheden af, at Kristus er et saadant troværdigt Budskab: Hvad saa end Kritikken kan have at sige, Kristus maa den lade os beholde! Hans enestaaende Skikkelse kan ikke være digtet. Han har vel sine historiske Forudsætninger, men kan dog ikke forklares ud fra det, der er gaaet forud, vidt forskellig som han er fra alle Forgængere og Efterfølgere. Han er den enestaaende, uforlignelige. Og hvem skulde have digtet de Taler, Evangelierne tillægger ham? Ikke Fiskerne fra Galilæa, ikke Paulus fra Tarsus, som var af en helt anden Støbning, endnu mindre de første kristne Førfattere, som aabenbart har alt paa anden Haand. Ikke umuligt derfor, hvis der er en Gud, som tænker paa

os og vil vort Vel, at han virkelig kan være, hvad han selv sagde, sendt af Gud. — Der ligger en ejendommelig Stemning over hele denne Udvikling, som kaster et Skær over den gamle Filosof, der gør, at han uvilkaarligt kommer til at minde os om hin jødiske Rabbi, som kom til Jesus om Natten for at høre, hvilket Budskab han havde. — — Mill lod sig begrave i Sydfrankrig ved Avignon ved sin Hustrus Side, hvem han uventet havde mistet der paa en Rejse. Nu sover ogsaa han den evige Søvn under Frankrigs Sol, skrev en Ven om ham (Gomperz). Det er dog utvivlsomt, at Mill selv er gaaet bort med et større Haab. Han, som tidligere havde ment, at vi, efterhaanden som de menneskelige Kaar bedrede sig, 'til Nød maatte kunne undvære Udødelighedshaabet, maatte dog vedgaa, at det sværeste var at komme uden om Tabet af de kære, og i sin Afhandling om »Teisme« siger han, at det maa føles som en smertelig Ironi af Naturen, om vi skulde forsvinde fra Verden, just som vi var ved at udvikle en ædel og vís Aand. —

Vidt forskellig fra den gennemkritiske og ofte til-syneladende — undtagen hvor han kommer ud paa de dybe Vande — noget nøgterne og prosaiske Mill var den aandfulde amerikanske Filosof William James. Og dog var de som Tænkere beslægtede. Som Mill bygger James væsentlig paa Erfaringen, og han er meget kritisk over for alle højtflyvende (spekulative) theologiske og filosofiske Begrebkonstruktioner, for ham ofte kun en Leg med Ord, og det er ikke tilfældigt, naar han har tilegnet Mindet om Mill et af sine sidste Skrifter. Dertil kommer, at han mente at have modtaget Impulser fra Mill i Retning af den filosofiske Metode, han var saa optagen af i sine sidste Aar. Naar de højtflyvende spekulitative Systemer lader os staa hjælpe- og raadløse over for endeløse Diskussioner og uløselige Problemer,

mente James, der var en mere praktisk (»pragmatisk«) Metode, som i mange Tilfælde vilde hjælpe os over Forlegenheten og i hvert Fald give os et praktisk brugeligt Resultat. Ligesom for Videnskabsmanden en Antagelse bliver sand, i samme Grad den viser sig som en god Arbejdshypotese, paa samme Maade bliver overhovedet en Forestilling, et Begreb, en Idé, en Tro sand for os, hvilke uløselige Gaader der end ellers rummes deri, naar den viser sig anvendelig, brugbar, bekræfter sin Gyldighed i Praksis (hver selvfølgelig inden for sit Omraade). Anvendt paa religiøse Forestillinger vil det sige, at de pragmatisk set bliver sande for os, i samme Grad de viser sig at have Værd for det virkelige Liv. Anvendt paa Gudsideen, at vor Tro paa Gud verificeres, bestaar sin Prøve, naar den viser sig skikket til at højne vort Liv, give os Energi og Mod til at bære Livets Møje og Sorger, vi kan sige dets Glæder med. Eller betenk f. Eks. det fundamentale Spørgsmaal: Hvor bærer det hen med hele den Verden, hvori vi lever? Vi kender alle Optimisternes Profetier om Udviklingen og den gyldne Fremtid, der skal være vor Slægt forbeholdt paa denne Klode. Men vi kender ikke mindre de sidste Udsigter, som Videnskabsmændene selv plejer at tegne dem. Hvad der har haft en Begyndelse, maa ogsaa have en Ende, og vort Solsystem vil engang have udspillet sin Rolle. Ingen har vistnok skildret denne Fremtidskatastrofe efter naturalistisk Tankegang bedre end Mr. Balfour i hans Foundations of Belief: Solen vil hylles i Taage, Jorden afkøles og befries for den Race, som en kort Tid har forstyrret dens Ensomhed. Det urolige Bevidsthedsliv, som i denne dunkle Krog en kort Tid har brudt Universets Tavshed, vil være kommet til Ro, og Materiens tavse Verden vil uden Bevidsthed om sig selv være, som om den ikke var. De »uforgængelige Monumenter« og »udødelige Bedrifter«,

Døden selv og den »Kærlighed, som er stærkere end Døden«, vil være, som om de aldrig havde været. Vil nogen sige, at der er saa længe til, at det vil ske, at vi praktisk set kan se bort fra saa fjerne Udsigter, svarer James omtrent som saa, at det vil være umuligt, at disse sidste Udsigter ikke skulde kaste deres Skygger tilbage over den Nutid, hvori vi lever. Det er umuligt, at Udviklingen skulde være af en helt anden Art end Finalen. Men anderledes, hvis der er en Gud til at have det sidste Ord. Tragedie, Opløsning og Undergang kan da ikke blive det sidste. Der aabner sig et uendeligt Perspektiv, og Idealerne begynder at tale med en hel ny Objektivitet og faar en hel ny Betydning. Enhver Art af Energi, Udholdenhed og Mod til at magte Livets Onder frigøres hos den, der har religiøs Tro.

Saa meget om Mill og James! Der kunde fremdrages adskilligt mere angaaende dem; men dette vil maaske være tilstrækkeligt for at give Eder Indtryk af, at dette store Spørgsmaal, der til sidst angaar os alle mest, ikke hører hjemme blot i Skolestuen eller Hørsalen, naar det behandles saa at sige paa Embeds Vegne, men at det bestandig, som det maa være, beskæftiger de dybeste og mest klart tænkende Aander. — Danmark er et »lille Land« med kun ét Universitet. Kommer det maaske deraf, at hos os en enkelt eller et Par meget talende og skrivende Sofister synes at have letttere ved at dupere den hele Offentlighed og bibringe Forestillingen om, at de repræsenterer Europas højeste Oplysning? Hvis jeg maa give Eder et Raad, vilde jeg sige: Lad Jer ikke bilde noget ind! Se Jer om, brug Eders Øjne og tænk selv, saa vil I ikke, hvad dette store Spørgsmaal angaar, udsætte Eder for at løbe for tidlig af Skole og lade Eder narre af Vulgærfilosofiens Herolder.

Til sidst vil vi med den store Matematiker og Filosof Pascal gøre vel i at betænke, at med Hensyn til disse store Spørgsmaal om Gud, om et Liv efter dette, om moralsk Ansvar o. l. gælder, at her er alt at vinde og intet at tabe. Vælger vi efter bedste Evne at leve Livet med Tanken om Gud for Øje, vælger vi den Mulighed, som er den højeste og bedste, og vinder vi til sidst Overbevisningen om at have valgt rigtigt — at vi har holdt paa en Ting, som er vis og uendelig, for at tale med Pascal —, da har vi vundet den højeste Lykke, der kan tænkes. Thi denne Tro vil kaste Glans over alt, hvad der for os er skønt, godt og sandt, og den vil staalsætte os til Kampen mod alt det, der strider derimod.

Dagen efter Overlærer Teisens Død udtalte Rektor ved Morgensangen omrent følgende:

Han var saa mild og venlig, hjælpsom og beskeden: altid parat, naar han kunde hjælpe med noget, og glad ved at kunne hjælpe; hvor var han selv taknemlig for den mindste Venlighed! Sidste Gang jeg besøgte ham paa Hospitalet, sagde han atter og atter Tak for mit Besøg — og det var jo da kun en ringe Ting. Og beskeden: naar han havde udgivet en Bog, forærede han gerne Skolens Bibliotek et Eksemplar — men han lagde det ikke frem paa Lærerværelset, som det sker med andre Bøger, der gives til Biblioteket — nej, han stillede Bogen ganske stille op paa dens Plads i Biblioteket — uden at nogen mærkede noget dertil. Han var et godt Menneske, men han var mere end det: han var en betydelig Mand — nemlig som Forfatter. Han har skrevet enkelte større og adskillige mindre Afhandlinger — især for at hævde Kristendommens Sandhed mod dens Angribere. Og naar han faar Pennen i Haand, er han ikke særlig mild, ikke særlig beskeden: Han blotter med stor Klarhed og ubarmhjærtig Skarphed Modstandernes Svagheder. Han er en fortræffelig Fører i alle herhen hørende Spørgsmaal — og man følger ham trygt og med Glæde. Naar I bliver ældre, er der ikke mange Bøger, I vil have større Udbytte af at læse og studere end Overlærer Teisens. Vi vil mindes ham længe — endnu længere vil hans Navn leve i Litteraturen. Ære være hans Minde!

Skoleetterretninger

ved

Rektor Giersing.

1. Eksamener.

1. Studentereksamens i 1915. Der indstillede sig
37 af Skolens Disciple, 5 af den klassisk-sproglige, 15
af den nysproglige og 17 af den matematisk-naturviden-
skabelige Linie.

Studentereksamen 1915. Den klassisk-sproglige Linie.

Studentereksamten 1915. Den nysproglige Linie.

Eksaminandernes Navne	
1. C. M. Andersen	Skriftlig Dansk
2. K. A. Andersen	Mundtlig Dansk
3. C. Eriksen	Skriftl. Engelsk
4. O. V. E. Ernst	Mundtl. Engelsk
5. A. E. B. Gerlyk	Skriftlig Tysk
6. E. Reinold	Mundtlig Tysk
7. H. V. Jacobi	Fransk
8. T. H. T. Junker	Latin
9. G. Krogh	Oldtiduskundsk.
10. V. Mortensen	Historie
11. E. R. Nielsen	Geografi og Naturhistorie
12. A. B. Pedersen	Naturlære
13. O. F. V. Pedersen	Matematik
14. E. E. B. Rasmussen	Orden med skriftl. Arbejder
15. N. C. G. Thordal	Kvotient
	Legemsøvelser
	Sang

Studentereksamen 1915. Den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

Opgaverne ved den skriftlige Del af denne Eksamensvar var følgende:

1. Dansk Stil. Begivenhederne i Danmark i 1864 og deres Virkninger. Eller: En Karakteristik af Johan Ludvig Heibergs Forfatterskab. Eller: Haandværk og Industri tidligere og nu (Lavene, den frie Konkurrence, Fagforeningerne).

2. Latinsk Version.

Alexander, rex Macedonum, trajecto Indo flumine, in eam regionem Indiae pervenit, cui Taxiles præerat. Hic iam patri suo regnum Alexandro dedendi auctor fuerat, et post patris mortem legatos miserat, qui eum consularent, velletne se regnare an privatum opperiri ejus adventum. Cum Alexander ei permisisset, ut regnaret, non tamen jus datum usurpare voluit; sed paulo post venienti obviam cum armato exercitu egressus est. Primo Alexander non socium sed hostem adventare credebat, jamque et ipse suos milites arma capere jusserset, paratus ad pugnam; at Taxiles, cognito Macedonum errore, ceteris subsistere jussis, ipse concitat equum, quo vehebatur, et, cum ad Alexandrum pervenisset, per interpretem eum adlocutus dixit se corpus suum regnumque et totas imperii vires protinus ei traditurum occurrisse. Quibus verbis latus Alexander ei et dextram, fidei suæ pignus, dedit et regnum restituit. Deinde Taxilis copias secum ducens adversus Porum regem proficiscitur, qui ultra Hydaspen amnem regnabat. Hunc quoque nominis sui fama ad ditionem compelli posse ratus legatum ad eum miserat denuntians, ut stipendium penderet et in primo suorum finium aditu sibi occurreret; sed Porus, et viribus corporis et animi magnitudine pariter insignis, responderat, sese Alexandro intranti regnum suum præsto fore, sed armatum. Transgressus igitur Hydaspen Alexander prælium cum eo commisit; in quo Porus, cum diu ac fortiter Macedonibus

restitisset, copiis suis aut deletis aut fugatis, tandem ipse graviter vulneratus capit. Quem rex ut vidit, miseratione commotus: »Quæ«, inquit, »amentia te, mea cognita fama, belli fortunam experiri coëgit, cum meæ in deditos clementiæ Taxilis tibi esset exemplum?« At ille: »Neminem« inquit »me fortiorum esse censebam; meas enim noveram vires, tuas nondum expertus.« Rursus interrogatus, quid ipse victorem statuere debere censeret: »quod hic«, inquit, »dies tibi suadet, quo expertus es, quam caduca¹⁾ felicitas esset.« Plus monendo profecit, quam si precatus esset; nam Alexander eum, cum convaluisset, in amicorum numerum recepit et mox ampliore, quam tenuerat, regno donavit.

¹⁾ *caducus*: forgængelig.

3. Matematiske Opgaver for den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

I.

1. Bevis, at det geometriske Sted for Midtpunkterne af parallele Korder i en Ellipse er en ret Linie gennem Centrum.

2. Polynomiet

$$y = x^3 + 4x^2 - 7x - 10$$

skal opløses i Faktorer af 1ste Grad: dernæst skal a bestemmes saaledes, at

$$z = x^3 - 2x^2 + 5x - a$$

faar en 1ste Grads Faktor fælles med y , og for hver af de fundne Værdier af a skal z opløses i Faktorer af 1ste Grad.

3. Et tagformet Legeme har en kvadratisk Grundflade med Siden 20 cm. Det ene Par modstaaende Sideflader er ligebenede Trekanter med Kvadratsiden til Grundlinie; de to andre Sideflader er ligebenede Trapezer med Vinklerne ved Kvadratsiden lig 60° . Tagets Kant er 6 cm. Find de fire Sidefladers Vinkler med Grundfladen.

II A.

(For Dinitender, der har læst Infinitesimalregning.)

1. I Trekant ABC er givet Vinkel B , Højden h_a og Forholdet $OA : r$, hvor O er Centrum i Trekantens indskrevne Cirkel, og r dens Radius. Konstruer Trekanten.

2. Bestem de Punkter, som Kurven

$$y = \sin^2 x \cos x$$

har fælles med x -Aksen paa Stykket fra $(0, 0)$ til $(2\pi, 0)$.

Hvilke Vinkler danner x -Aksen med Kurvetangenterne i de fundne Punkter?

Bestem Maksimum og Minimum af y for Værdier af x mellem 0 og 2π .

Beregn Arealet af en af de Figurer, som begrænses af Kurven og x -Aksen.

3. A og B ejer hver Halvdelen af en Annuitet paa 1000 Kr. aarlig løbende i 30 Aar — Renten beregnet efter 4 pCt. p. a.

De enes om, at A skal have de første Udbetalinger, medens B venter, til A har faaet hele sin Del.

Hvor mange Udbetalinger paa 1000 Kr. faar A?

4. Oversættelse fra Dansk til Tysk (Hovedfag).

Et gyldent Raad.

Hos den rige Købmand Stephan Girardi i Philadelphia tjente en yngre Mand, et meget dygtigt Menneske, der imidlertid maatte ernære en stor Familie og altid var i Pengeforlegenhed. En Dag lod Girardi ham hente og spurgte ham, hvorfor han aldrig kom ud af *Gælden*¹). Den spurgte svaredeaabenhjærtigt: »Fordi jeg ikke er nogen rig Mand.« »Naa, hvorfor bliver De det da ikke?« spurgte Millionæren. »Ja, hvorledes skal jeg bære mig ad dermed uden Penge,« svarede Tjeneren. »Penge behøver De ikke dertil,« sagde Millionæren. »Her læser jeg lige i Aviserne, at der imorgen bliver *solt* en Ladning

Te ved Auktion²). Gaa derhen, køb den og kom saa igen til mig.« Manden sagde smilende: »Dertil hører der da³) mange Penge, Hr. Girardi. »Jeg siger Dem, dertil hører der ingen Penge; gaa, køb Teen, kom saa til mig!« Den næste Dag begav Tjeneren sig virkelig til Teauktionen, købte hele Ladningen, og hurtigt udbredte det Rygte sig, at Girardi lod opkøbe Te i store Masser. Følgen var, at Prisen paa Te steg betydeligt. »Sælg nu straks Deres Te,« raadede Girardi sin Tjener. Tjeneren var klog nok til at følge det givne Raad, satte sig i øjeblikkelig Forbindelse med forskellige Købmænd, solgte hele sit Forraad lidt under Dagens Pris og havde i Løbet af faa Timer tjent 50000 Dollars uden at eje en Øre.

Det kan saaledes med Rette siges, at det var et gyldent Raad, den rige Købmand havde givet sin Tjener.

¹⁾ die Schulden. ²⁾ versteigern. ³⁾ doch.

5. Engelsk Genfortælling (Bifag).

The Kind-hearted Oliver Goldsmith.

Oliver Goldsmith, the great English writer, was so kind-hearted that he never could withstand any appeal to his charity. He would take the last penny he had, or his last shirt to help a poor beggar. Once, while he was studying at Dublin University, he had made an engagement with a friend to take breakfast with him. When Goldsmith did not come at the appointed time, the friend went up to his room, knocked at the door, and heard Goldsmith's voice bidding him enter. To his surprise he found Goldsmith in bed, but the situation was soon explained.

When out walking the preceding evening, Goldsmith had met a woman with five children, who begged him for help. Her husband was in the hospital, and she had neither money nor food for herself and her children. This was to much for the kind heart of Goldsmith. He was

almost as poor as the woman herself and had not a single penny to give her, but he took her with him home and gave her the coat he had on, the only one he owned, to sell, that she might buy bread for herself and her children. And so, having no coat to put on the next morning, he thought he might just as well remain in bed

2. Realeksamens.

10 Disciple bestod Eksamens.

Realeksamen 1915.

Eksaminandernes Navne	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Fransk	Skriftlig Regning og Matematik	Mundtlig Regning og Matematik	Naturlære	Historie	Geografi	Naturhistorie	Legemsøvelser	Ørden med skriftl. Arbejder	Kvotient	Tysk	Geometri	Sang
1. K. O. B. Cronfelt.....	4	4 4	5 4	4 5	3	5 5	5	4 4	4 4	4 4	5	5	4,33	4 3	5	5
2. R. L. Dahm.....	3 3	4 4	4 4	4 5	5	4 3	4	4 5	4 5	4 5	5	5	4,25	4 3	4 6	5
3. H. B. H. Hansen	4	4 5	5 5	5 4	6	5 5	5	4 4	5 5	5 5	5	5	4,92	4 6	5 4	5
4. P. L. Q. Harboe	4	5 6	6 6	6 6	4	5 4	4	3 4	4 5	4 4	4	4	4,58	5 6	5 4	5
5. K. E. M. Holmgård.....	4	4 4	5 5	5 6	2	5 4	5	5 5	5 5	4 4	4	4	4,42	5 4	4 6	5
6. E. A. Jørgensen	5	4 5	4 5	4 4	5	3 4	5	4 3	4 3	5 4	5	5	4,36	4 6	5 5	5
7. H. I. J. Kruuse	5	5 4	5 6	5 5	4	5 5	4	3 4	4 4	4 3	5	5	4,50	5 5	5 4	5
8. E. C. Mortensen	4	4 2	5 5	5 6	2	5 4	5	4 5	4 4	5 5	5	5	4,38	4 4	4 4	5
9. P. C. E. Sand.....	5	5 6	5 5	5 6	2	3 4	5	5 5	4 5	4 3	5	5	4,32	5 5	3	5
10. G. K. Wilhjelm	2	5 5	5 5	5 5	2	5 6	5	5 6	5 5	5 4	5	5	4,54	5 5	5	5

I Juni-Juli 1915 og i Løbet af Skoleaaret har følgende bestaaet Tillægsprøve i Latin: Aage Madsen 5, C. H. Rasmussen 6, V. H. S. Skouenborg 6, F. L. E. Frandsen 5, Asta I. Lehmann 5, Dagny L. M. Menge 6, P. D. Nielsen 6, K. Hansen 5, A. Nielsen 5, K. Schrøder-Hansen 6, F. F. B. Prøp 5, Elina K. L. Sørensen 5, Th. Spohnoltz 5, N. C. Henriksen 4, A. R. Petersen 5, K. E. M. Christensen 4. — I Fransk: Karen R. D. Sørensen 5. — I Kemi: P. D. Nielsen mg, M. Ploug mg. — I Svensk: P. D. Nielsen mg, M. Ploug mg, A. R. Petersen mg.

Opgaverne ved den skriftlige Del af Realeksamen var følgende:

1. Dansk Stil.

Fortæl om de Ulykker, en Krig kan medføre for et Land.

2. Regning og Matematik.

1. En Mand vinder 100000 Kr. i Lotteriet. Af denne Sum lægger han $5\frac{1}{4}$ pCt. til Side og bruger 8350 Kr. til at betale sin Gæld med. For hele Resten køber han Aktier til Kurs 90, og disse Aktier sælger han senere til Kurs 95; hvor meget faar han for dem?

For det indkomne Beløb køber han i Terminen $5\frac{1}{2}$ pCts Obligationer til Kurs 114; hvor meget vil disse Obligationer give ham i aarlig Renteindtægt?

2. En Købmand køber i England 216 Yards Flonel og sælger det i København for 56 Øre pr. m.

Naar Fortjenesten er $27\frac{3}{11}$ pCt., hvor store har da Købmandens samlede Udgifter været?

Naar Fragten udgør 3 Kr. 25 Øre ialt, Tolden $82\frac{2}{7}$ Øre pr. kg, idet man regner, at 72 Yards Flonel vejer 7 kg, og andre Udgifter ved Forsendelsen beløber sig til 3 Kr. 95 Øre, hvor mange d. har Købwanden da givet for 1 Yard Flonel i England?

$$12 \text{ Yards} = 11 \text{ m}; 240 \text{ d.} = 19 \text{ Kr. } 20 \text{ Øre.}$$

3. Find x og y af Ligningerne

$$\begin{aligned} 9x^2 + 4y^2 &= 2 \\ 3x + 2y &= 2 \end{aligned}$$

3. Mellemskoleeksamen.

Der indstillede sig 26 Elever.

Mellemskoleeksamen 1915.

Disciplenes Navne	Skriftlig Dansk	Mundlig Dansk	Engelsk	Tysk	Histore	Geografi	Naturhistore	Fysik	Skriftl. Regn. & Mat.	Mundtl. Regn. & Mat.	Skrivning	Tegning	Gymnastik	Orden med skriftlige Arbeider	Kvotient	Sløjdfag	Latin
1. E. B. Andersen.....	4	45 44	34	45	55 55	5	5	4	5	55 44	5	4	4,46	45	"		
2. B. V. Bjerre.....	3	55 43	43	43	44 55	6	4	4	5	55 66	5	5	4,61	66	"		
3. E. Black	5	56 56	56	66	55 55	5	6	5	5	45 55	5	4	5,14	55	43		
4. K. E. Bolwig	5	55 54	55	43	55 54	4	2	3	66 44	5	5	4,89	44	55			
5. J. C. Borchsenius..	4	56 56	56	66	65 65	6	6	6	44 55	5	4	5,25	45	56			
6. B. Hansen	4	55 54	55	55	43	53	5	5	5	66 43	5	5	4,68	54	44		
7. H. P. Hansen	5	55 56	55	54	54	56	5	4	5	55 45	6	5	4,96	56	56		
8. H. V. P. Hansen ..	6	66 55	56	56	66	54	5	5	5	55 54	5	5	5,11	55	55		
9. G. F. Henriksen ..	6	55 54	44	55	45	56	5	4	4	55 44	"	5	4,73	54	55		
10. O. T. Høeg.....	5	55 56	55	56	56	66	4	4	5	55 56	5	5	5,07	55	55		
11. E. H. Isager.....	5	55 41	54	56	55	55	5	2	4	"	"	5	4,55	44	55		
12. V. T. Jantzen	4	56 55	56	55	56	54	5	5	6	44 55	5	5	5,00	55	55		
13. H. A. H. B. Johansen	5	55 56	55	54	55	54	5	6	5	55 55	6	5	5,11	54	54		
14. T. E. R. Jørgensen..	5	55 56	55	55	46	54	5	6	4	55 55	5	5	5,00	55	54		
15. E. S. Larsen	6	56 54	55	44	54	53	5	2	4	55 55	5	5	4,61	56	"		
16. H. Larsen	5	55 55	56	55	45	53	4	5	5	55 44	6	5	4,86	54	55		
17. A. B. Lund	6	66 56	55	55	56	65	5	6	5	55 54	5	4	5,21	55	56		
18. H. D. Marstrand..	5	56 55	55	55	55	54	4	6	5	55 66	6	5	5,14	66	"		
19. C. E. Møller.....	5	66 65	66	65	65	65	6	5	6	55 55	6	5	5,50	66	65		
20. B. Juul-Nyholm ..	6	55 55	55	65	65	66	56	6	66	"	6	5	5,54	66	55		
21. O. D. Olsen	5	66 54	56	54	65	55	5	6	5	66 45	6	6	5,32	66	56		
22. A. Pedersen	5	56 56	55	55	43	53	5	4	5	55 44	6	5	4,82	55	44		
23. O. T. K. Petersen..	5	66 66	66	65	66	55	6	6	6	44 44	5	5	5,39	55	66		
24. E. Rahr	4	45 45	44	55	55	55	5	4	4	55 66	5	5	4,71	56	"		
25. C. J. Ravens	4	55 55	55	54	55	54	4	2	4	44 43	5	5	4,32	55	65		
26. J. J. Weimann	5	55 55	56	56	55	55	5	6	5	44 44	5	4	4,93	44	55		

Opgaverne ved den skriftlige Del af Mellemeskole-eksamen var følgende:

Dansk Stil (Genfortælling).

Hvorledes Skibskokken gemte sine Penge for Sørøverne.

Ludvig Holberg rejste 20 Aar gammel fra sin Fødeby Bergen til Holland om Bord paa et Handelsskib, der ogsaa medførte flere andre Passagerer. Fra denne Rejse fortæller han bl. a. følgende Historie:

»Den første Del af Rejsen gik uden Oplevelser af nogen Betydning. Men da vi nærmede os den hollandske Kyst, opdagede vi et mistænkeligt Fartøj, der nok kunde ligne et Sørøverskib. Baade Kaptajnen, Mandskabet og vi Passagerer blev ilde til Mode, og især blev Kokken meget urolig, da han frygtede for at miste sine faa Penge. Uden at fortælle os, hvad han havde for, gik han ind i Skibskøkkenet, pakkede Pengene ind i et snavset Viskestykke, som laa der, og kastede det ned i Ærtegryden, der stod over Ilden. Snart kogte det hele nok saa lystigt, og Snavset opløstes i den varme Vædske og blandede sig med Maden.

Imidlertid sejlede det formodede Sørøverskib bort uden at gøre os Fortræd, og nu var Ærtesuppen ogsaa færdig. Kokken fiskede koldblodig sin Skat op i Klædet, der nu var renset for flere Maaneders Smuds, og serverede Maden, der smagte os fortræffeligt efter den overstaaede Skræk. Da vi havde sat Ærterne til Livs, fortalte han os nok saa stolt, hvorledes han havde bragt sine Penge i Sikkerhed.

Det kvalmede for os, da vi hørte Kokkens Beretning, og han blev skældt dygtigt ud og truet med al Landsens Ulykker. Snart brast vi dog i Latter over Situationen og lod Naade gaa for Ret. Synderen tænkte kun paa sine Penge og forstod slet ikke, hvad vi tog saaledes paa Vej

for. Men der var næppe nogen af os, der i den følgende Tid spiste Ærter uden at mindes vor blandede Middagsmad paa Havet under Holland.«

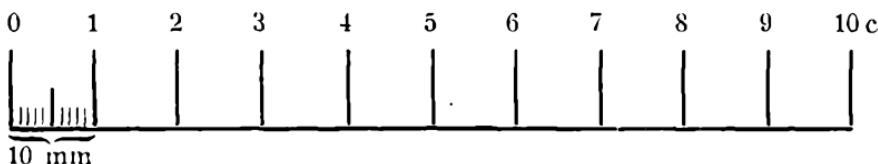
2. Dansk Stil.

Fortæl om, hvad du saa og oplevede paa en Rejse med Jernbane eller med Dampskib.

3. Matematik.

1. Konstruer en Firkant $ABCD$ saaledes, at $\angle A = 60^\circ$, $\angle B = 105^\circ$ og $\angle C = 120^\circ$, og at Siden $AB = 5$ cm og Siden $AD = 7$ cm.

Konstruer dernæst Trekant ABC 's omskrevne Cirkel.

2. I en Cirkel med Radius 3 cm er Centervinklen $ACB = 60^\circ$; henad CA og CB er afsat $CD = 2$ cm og $CE = 2$ cm, og Linien DE er forlænget til begge Sider til Skæring med Cirklen i F og G .

Beregn Afstanden fra C til Korden FG , og beregn dernæst denne Korde (2 Decimaler).

4. Regning.

Naar 8 Tokronestykker, 15 Enkronestykker og 20 Femogtyveørestykker sælges i New Orleans for Værdien af deres Sølvindhold, og Sølvprisen er 19,25 Dollars pr. kg, hvor mange Dollars (2 Decimaler) faas saa for disse Mønter, og hvor mange pCt. bliver det af deres paalydende Værdi?

En Tokrone vejer 15 g, hvoraf 80 pCt. er rent Sølv, en Enkrone 7,5 g, hvoraf ligeledes 80 pCt. er rent Sølv, og en Femogtyveøre 2,42 g, hvoraf 60 pCt. er rent Sølv.

$$1 \text{ Dollar} = 3,70 \text{ Kr.}$$

2. Den 19. Marts 1913 købte A hos en Mægler nogle $3\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer (Termin $\frac{11}{6}$, $\frac{11}{12}$) lydende paa ialt 7500 Kr. til Kurs 91. Hvor meget betalte A, naar Mægleren beregnede sig 1 p. m. Kurtage af Kursbeløbet?

Den 30. Maj 1913 solgte A Obligationerne til Kurs $92\frac{1}{2}$; hvor meget fik han for dem, naar han ligesom ved Købet maatte betale Mægleren 1 p. m. i Kurtage?

Eleven skal ved Besvarelsen af Opgaven vise, hvorledes Antallet af Rentedage er fundet.

2. Lærerpersonalet.

Under 5. Juni f. A. udnævntes Adjunkt E. F. Rahr til Overlærer fra 19. August.

Under 6. August f. A. udnævntes Adjunkt ved Viborg Katedralskole A a. J. Loft til Adjunkt ved Odense Katedralskole fra 19. August.

3. Disciplene.

Efter forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 270. Af disse forlod 37 Skolen efter bestaaet Afgangs-eksamen for studerende, 10 efter bestaaet Realeksamen.

Af de tilbageblevne 223 udgik før Eksamens 2, under Eksamens 1, lige efter Eksamens 6. Derimod optoges 74 Disciple, saa at Antallet ved det nye Skoleaars Begyndelse var 288.

I Løbet af Skoleaaret udgik 2 Disciple; der optoges 2 Disciple, saa at Antallet nu er 288, der er fordelt i de forskellige Klasser, som følgende alfabetisk ordnede Liste udviser. Ved de nyoptagne er de fuldstændige Navne, Fødselsdag og Faderens Stilling og Opholdssted angivne.

III Gymnasiekasse. 1. A. M. Andersen. m.
 2. H. H. S. Andersen. m. 3. U. A. Balslev. n.
 4. O. T. Bang. m. 5. V. Berthelsen. m. 6. C. M.
 Christensen. m. 7. E. Dahl. n. 8. H. C. Erichsen. k.
 9. K. L. Grønlund. n. 10. K. E. K. Gaarde. n.
 11. I. K. P. Hansen. n. 12. C. I. B. G. Hanssen. k.
 13. A. D. Hørlyck. m. 14. O. E. Jacobsen. m.
 15. R. M. Jensen. m. 16. A. a. R. H. Johansen. m.
 17. V. E. Johansen. n. 18. H. Juul-Jensen. n.
 19. A. a. M. Jørgensen. k. 20. J. Jørgensen. m. 21. H.
 Krarup. m. 22. E. Krogh. m. 23. A. P. L. Lar-
 sen. k. 24. H. B. Larsen. m. 25. O. C. Larsen. n.
 26. R. Madsen. k. 27. M. H. Mencke. m. 28. S. B.
 Mikkelsen. m. 29. B. V. Mortensen. n. 30. A.

*) k: den klassisk-sproglige, n: den nysproglige, m: den matema-
 tisk-naturvidenskabelige Linie.

Møller. m. 31. P. A. Mørch. m. 32. H. M. Nielsen. m. 33. K. O. Nielsen. n. 34. K. A. G. M. Nielsen. k. 35. C. C. B. Pedersen. m. 36. E. F. Pedersen. m. 37. A. C. Rasmussen. k. 38. B. B. Rud. m. 39. J. Rud. k. 40. G. Storm. m. 41. K. Thomsen. n. 42. A. H. Tveskov. m.

II Gymnasiekklasse. 1. R. Aagaard. n. 2. H. S. J. Andersen. m. 3. M. M. Andersen. n. 4. A. A. Barfoed. n. 5. G. H. Brix. n. 6. E. F. Bruun. n. 7. D. O. Bølling. m. 8. J. O. Christensen. m. 9. E. Christoffersen. m. 10. J. S. Eilersen. m. 11. W. H. T. Fahrenholz. m. 12. E. T. S. Frølich. n. 13. E. Gelting-Hansen. n. 14. A. Hansen. n. 15. C. C. Jacobsen. m. 16. E. W. Jensen. n. 17. O. E. Jensen. n. 18. V. Jensen-Nielsen. n. 19. H. Justesen. n. 20. C. W. K. Kirchhoff. m. 21. H. Aa. Knudsen. n. 22. A. Laursen. m. 23. M. A. D. K. Makwarth. m. 24. P. M. Møller. n. 25. J. E. Nielsen. m. 26. K. Dige-Petersen. n. 27. O. I. Petersen. k. 28. K. Aa. Poulsen. n. 29. H. V. C. Rahr. k. 30. Aa. G. Rasmussen. m. 31. J. A. Rasmussen. n. 32. A. P. Sparre-Petersen. m. 33. I. C. F. Sporon-Fiedler. n. 34. S. I. Weimann. m.

I Gymnasiekklasse. k. 1. Knud Theodor Hansen (S. af Gaardejer H., Etterup, f. $\frac{9}{3}$ 98). 2. Niels Christian Henriksen (S. af Købmand H., Svendborg. f. $\frac{29}{6}$ 97). 3. E. H. Isager. 4. B. Juul-Nyholm. 5. C. E. Møller. 6. Laurits Anton Johannes Nielsen (S. af Gaardejer N., Gribsvad, f. $\frac{1}{10}$ 98). 7. Christian Henrik Rasmussen (S. af Kommunelærer R., Faaborg, f. $\frac{8}{4}$ 99).

I. n. 1. E. Black. 2. K. E. Bolwig. 3. Otto Christian Brøndum (S. af Købmand B., Odense, f. $\frac{11}{3}$ 00). 4. B. Hansen. 5. O. T. Høeg. 6. T. E. R. Jørgensen. 7. H. Larsen. 8. A. B. Lund. 9. Peter

Dines Nielsen (S. af Gaardejer N., Farsbølle, f. $13/2$ 99). 10. A. H. C. Offenhäuser. 11. O. D. Olsen. 12. Alfred Rosenfeldt Petersen (S. af Kreaturhandler P., Nørre Aaby, f. $19/6$ 00). 13. O. T. K. Petersen. 14. Frederik Ferdinand Biering Prip (S. af afd. Direktør P., Odense, f. $14/4$, 99). 15. C. I. Ravens. 16. Kaj Schrøder-Hansen (S. af Fabrikant S.-H. Nyborg, f. $9/6$ 00). 17. J. J. Weimann.

I. m. 1. E. B. Andersen. 2. Lorenz Thiel-sen Andersen (S. af Gaardejer A., Rurup, f. $21/9$ 97). 3. Axel Rudbeck Dahl (S. af Sognepræst D., Vester Aaby, f. $22/1$ 00). 4. Gunnar Asmussen Hagerup (S. af Sognepræst H., Ronæs, f. $4/2$ 98). 5. H. P. Hansen. 6. H. V. P. Hansen. 7. Paul Emanuel Hansen (S. af Mejeribestyrer H., Egeskov Mejeri, f. $9/5$ 00). 8. G. F. Henriksen. 9. V. Thal Jantzen. 10. Ejnar Kristian Jensen (S. af Købmand J., Odense, f. $22/8$ 00). 11. Carl Christian Jessen (S. af Læge J., Bogense). 12. H. Aa. H. B. Johansen. 13. Jørgen Peter Madsen (S. af Gaardejer M., Roerslev, f. $15/5$ 99). 14. Hans Nielsen (S. af Lærer N., Stoense, f. $23/5$ 99). 15. Marius Ploug (S. af Husmand P., Flemløse, f. $8/8$ 98). 16. Johannes Laurits Povelsen (S. af afd. Gaardejer P., Roerslev, f. $29/6$ 98). 17. E. Rahr. 18. Hans Christian Rasmussen (S. af Tømrer R., Avernakø, f. $25/12$ 99).

Realklassen. 1. B. V. Bjerre. 2. J. K. Borch-senius. 3. H. D. Marstrand. 4. V. E. Rasmussen. 5. A. J. J. Thordahl.

4. Mellem-skoleklasse**). 1. K. M. Andersen. 2. B. Bartholin. 3. E. C. C. Bollerup. 1. 4. L. S. Brinck-Seidelin. 1. 5. H. C. Bryld. 1. 6. E. B. G. Bøving. 1. 7. C. Baagøe. 8. Gunnar Hoff Chri-

**) 1: læser Latin.

stensen (S. af afd. Sagfører C., Bogense, f. $^{26}/_7$, 01). 9. T. M. Christensen. l. 10. G. Christgau. 11. E. W. Gøtke Hansen. 12. P. H. Hansen. l. 13. T. M. Holmgaard. 14. V. B. Jacobsen. 15. S. J. L. Jensen. l. 16. J. P. Jeppesen. l. 17. G. B. Jespersen. l. 18. P. G. Krogh-Nielsen. l. 19. Christian Lange (S. af Proprietær L., Kindstrup, f. $^4/_7$, 00). l. 20. P. E. O. Lange. l. 21. E. V. Larsen. 22. N. F. K. K. Lind-Hansen. l. 23. Aa. Dam Mikkelsen. l. 24. C. V. Møller. 25. N. A. H. Møller. l. 26. H. C. Nielsen. 27. R. H. E. Nielsen. l. 28. K. R. B. Petersen. l. 29. Svend Otto Poulsen (S. af Sagfører P., Kerteminde, f. $^{13}/_9$, 01). l. 30. A. L. Rasmussen. 31. S. U. K. Rasmussen. l. 32. E. Schnohr. l. 33. J. C. Schollert. l. 34. P. Søndergaard. l. 35. H. J. A. Thomassen. l. 36. K. Wennevold. 37. C. E. P. Wille. l. 38. Edward Carl Johannes Wolf (S. af Sognepræst W., Husby, f. $^6/_11$, 00). l. 39. Helge Ingolf Østerby (S. af Lærer Ø., Grønfeld ved Rønde, f. $^{18}/_4$, 01). l.

3. Mellemskoleklasse. 1. T. M. Andersen. 2. S. B. J. Asmussen. 3. K. Baagøe. 4. E. L. Berntsen. 5. K. Bramming. 6. H. H. I. Breum. 7. S. N. P. Buhl. 8. V. Bøgedal. 9. E. L. G. Carl sen. 10. K. Corneliusen. 11. S. K. J. S. Cronfelt. 12. O. Dige-Petersen. 13. S. A. Ebbesen. 14. Frank Ahlers Fahrenholz (S. af Købmand F., Kerteminde, f. $^{23}/_9$, 01). 15. C. Friis. 16. G. Gjerulff. 17. D. L. H. Hansen. 18. K. N. Hansen. 19. S. Holm-Petersen. 20. N. Hyhn. 21. Aa. E. R. Jacobsen. 22. A. S. Jensen. 23. T. T. Larsen. 24. Aage Lorenzen (S. af Sognepræst L., Sønder Næraa, f. $^8/_3$, 01). 25. V. U. Maaløe. 26. R. H. Madsen. 27. C. Marstrand. 28. L. T. L. S. Menge. 29. H. T. R. Meyling. 30. Aa. Nielsen. 31. A. L. J. Nielsen. 32. A. Olesen. 33. O. H. Rasmussen.

34. Svend Spandet (S. af Forpagter, cand. polyt. S., Aunsøgaard, f. $2\frac{1}{2}$, 01). 35. H. Sørensen. 36. K. Toft. 37. F. G. Wennevold. 38. P. A. Winther.

2. Mellem-skoleklasse. 1. E. S. Andersen. 2. S. M. Andersen. 3. E. Boye. 4. H. P. H. Brummer. 5. S. E. Christensen. 6. A. Aa. E. Clausen. 7. H. N. Eskelund. 8. A. J. R. Fischer. 9. E. C. J. Hansen. 10. H. C. K. Hansen. 11. L. Hansen. 12. O. Hansen. 13. O. Gøtke Hansen. 14. Aa. Hempel-Jørgensen. 15. A. K. W. Henriksen. 16. G. C. Hecht-Pedersen. 17. E. E. Henningsen. 18. H. C. Jensen. 19. P. Justesen. 20. H. S. Jørgensen. 21. I. T. Jørgensen. 22. V. Kaastrup. 23. R. S. Kristensen. 24. V. O. F. Kyed. 25. H. Lange. 26. Jørgen Einar Bregnehøj Larsen (S. af Sergeant L., Odense, f. $3\frac{1}{2}$, 01). 27. K. B. Larsen. 28. J. E. V. Larsen. 29. K. K. L. Larsen. 30. O. B. Lunau. 31. C. T. O. Madsen. 32. A. D. Nielsen (genoptaget). 33. R. T. E. Olsen. 34. M. K. Rasmussen. 35. J. G. Rohde. 36. T. B. Roepstorff. 37. Aa. T. Skovsted. 38. P. Skyum. 39. H. J. Thyeborg.

1. Mellem-skoleklasse. 1. Erik Wedell Andersen (S. af Købmand A., Odense, f. $2\frac{9}{3}$, 04). 2. Kaj Bruun Andersen (S. af Direktør A., Odense, f. $3\frac{1}{2}$, 04). 3. Victor Arndal (S. af Sparekassefuldmægtig A., Odense, f. $2\frac{5}{8}$, 03). 4. Jens Victor Poul Tietgen Bardram (S. af Adjunkt B., Odense, f. $3\frac{1}{1}$, 04). 5. Axel Hoff Bjerg (S. af Vognmand B., Odense, f. $1\frac{3}{4}$, 04). 6. Jens Søren Valdemar Tønne Bloch (S. af Borgmester B., Odense, f. $3\frac{1}{3}$, 02). 7. Svend Aage Hans Bernhard Brønsro (S. af Papirhandler B., Odense, f. $1\frac{1}{1}$, 03). 8. Børge Buhl Christensen (S. af Enke efter Arkitekt C., Hjallese, f. $2\frac{1}{1}$, 03). 9. Kaj Raymond Erik Oscar Johannes Christensen

(S. af Restauratør C., Odense, f. $1^3/8$ 03). 10. Svend Otto Christiansen (S. af Købmand C., Odense, f. $1^7/12$ 03). 11. Vilhelm Peter Andreas Colding (S. af Overintendant C., Odense, f. $2^6/11$ 04). 12. Svend Corneliussen (S. af afd. Grønhandler C., Odense, f. $2^0/3$ 04). 13. Svend Aage Christian Damkilde (S. af Overbetjent D., Odense, f. $3/1$ 04). 14. Kristian Aas Danning (S. af Kapelmester D., Odense, f. $1^3/10$ 03). 25. Helmer Ernst (S. af Handelsrejsende E., Odense, f. $1^3/1$, 03). 16. Cai Aage Genefke (S. af Fabrikant G., Odense, f. $2^7/3$ 03). 17. Kjeld Gjerulff (S. af Sognepræst G., Fraugde, f. $2^6/6$ 04) 18. Knud Bjørn Graah (S. af Bankbogholder G., Odense, f. $2^0/10$ 03). 19. Sven Louis Carl Gudnitz (S. af Købmand G., Odense, f. $1^4/6$ 04). 20. Alfred Johannes Hansen (S. af Inspektør H., Langeskov, f. $3/10$ 04). 21. Svend Christian Haug (S. af Instrumentmager H., Odense, f. $1^1/2$ 04). 22. Carl Rittmer Jacobsen (S. af Bogholder J., Odense, f. $2^1/2$ 04). 23. Oluf Anders Ploug Jacobsen (S. af Fabrikant J., Fraugde, f. $9/12$ 03). 24. Arne Gustav Buhmann Jensen (S. af Disponent J., Odense, f. $5/8$ 04). 25. Helge Grunnet Jensen (S. af Organist J., Odense, f. $1^9/1$ 04). 26. Andreas Carl Peter Knudsen (S. af Bankbogholder K., Odense, f. $8/12$ 04). 27. H. Lange. 28. Carl Otto Lantow (S. af Bankbogholder L., Odense, f. $8/2$ 04). 29. Axel Tvede Larsen (S. af Købmand L., Odense, f. $2^7/3$ 04). 30. Ib Leidersdorff (S. af Adjunkt L., Odense, f. $1/5$ 04). 31. Egon v. d. Leith (S. af Grosserer v. d. L., Odense, f. $2^5/3$ 04). 32. Svend Meyling (S. af Arkitekt M., Odense, f. $2^6/10$ 03). 33. Einar Møller (S. af Sognepræst M., Allerup, f. $2^3/4$ 03). 34. Erik Maegaard Nielsen (S. af Isenkræmmer N., Odense, f. $3^1/3$ 03). 35. Holger Nielsen (S. af afd. Snedkermester N., Odense, f. $1^9/4$ 04). 36. Niels Frederik Lykkegaard Nielsen (S. af Smed N., Kille-

rup, f. $\frac{16}{4}$, 04). 37. Henning Axel Nyborg (S. af Købmand N., Odense, f. $\frac{6}{8}$, 03). 38. Viggo Schou Pedersen (S. af Grosserer P., Odense, f. $\frac{9}{1}$, 05). 39. Finn Herbert Poulsen (S. af Kaptajn, Toldassistent P., Odense, f. $\frac{2}{8}$, 04). 40. Knud Thorvald Gerner Rasmussen (S. af Grosserer R., Odense, f. $\frac{7}{1}$, 04). 41. T. U. K. Rasmussen. 42. P. H. C. L. Ravnkilde. 43. Kaj Rune (S. af Maskinmester R., Odense, f. $\frac{14}{1}$, 04). 44. Harald Sandbæk (S. af Højskolsforstander S., Tommerup, f. $\frac{6}{1}$, 04). 45. Erik Schack Steenberg (S. af Stationsforstander Sch. St., Holmstrup, f. $\frac{5}{4}$, 03). 46. Gunner Schmidt (S. af Postekspedient S., Odense, f. $\frac{30}{10}$, 04). 47. Carl Flemming Raaen Simonsen (S. af Sagfører S., Odense, f. $\frac{23}{11}$, 03). 48. Holger Stensballe (S. af Driftsbestyrer St., Odense, f. $\frac{28}{12}$, 03). 49. Ejvind Thomsen (S. af Bogholder T., Odense, f. $\frac{16}{9}$, 03).

4. Undervisningen.

Alle Klasser har været delte.

Fagene har været fordele saaledes:

Rektor: Latin i III k og I k; 1 Time Dansk 1. M.	12 Timer.
Overlærer Schmidt: Fysik i III—I m og Natur- lære i R., 4. A. og B.; Mat. i 4. A.; Geo- metri i R.	24 —
Overlærer Gredsted: Historie i II, I k + m, R., 4. A. og B. og 2. A. og B.; Latin i I - III n og 4. A.	35 —
Overlærer Kaas: Latin i 4. B.; Fransk i III, II n og I n	24 —
Overlærer Wilhjelm: Latin i II k; Græsk i III, II, I k og Oldtidskundskab i II k	24 —
Overlærer Cronfelt: Kemi i III—I; Mate- matik i R., 4. A. og B.; Regning og Skriv- ning og Naturlære i 1. A. og B.	36 —
Overlærer Nielsen: Matematik i I, II og III n og k samt 3. A. og 2. A. og B.; Skrivning i 2. A. og B.; Inspektion 1 Time	31 —
Overlærer Rahr: Dansk i III n, II m og k og I k + m; Tysk i III n, I n, 4. M. og 2. A.	31 —
Adjunkt Strøm: Historie i III, I n og 4. M. samt 1 A.; Dansk i R., 4. A. og Tysk i 2. B.	34 —

Adjunkt Black: Fransk i II k + m og I k + m; Engelsk i II n og I k + m og 2. A.; Oldtidskundskab undtagen i II k... 25 Timer.	
Adjunkt, Dr. phil. Mortensen: Dansk i III m, III k, II n og I n; Tysk i II n og 1. A... 27	—
Adjunkt Aa. J. Loft: Religion, Dansk i 3. A. og B.; Historie i 1. B.	31 —
Adjunkt Bardram: Fransk i R.; Tysk i 3. A. og B. og 1. B.; Engelsk i 4. M. og 3. B.; Dansk i 4. B.	33 —
Adjunkt Leidersdorff: Geografi i 1.—4. M. og R; Naturh., Naturlære og Geografi i III n, II n og I n og k; Sang	32 —
Adjunkt Hansen: Engelsk i III og II k + m, I n, R., 3. A. og 2. B.; Tysk i R.; Inspek- tion 1 Time	30 —
Adjunkt Madsen: Matematik i I—III m og 3. B.; Naturlære i 3. og 2. M.	32 —
Adjunkt Movin: Dansk i 2. og 1. M.; Sløjdf; Skrivning i 4. c og 3. M.	33 —
Adjunkt Brusendorff: Naturhistorie i 1.—4. M. og R.; Naturh., Naturl. og Geografi i III k og m, II k og m samt I m	30 —
Skatteinspektør Carlsen: Tegning i 3.—4. M.	3 —
Kommunelærer Larsen: Tegning i 1.—2. M..	8 —
Gymnastiklærerne Nielsen og Seebach: Gym- nastik i hele Skolen	32 —

De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de forskellige Fag ses af følgende Tabel:

Følgende Pensa er i Aarets Løb gennemgaaede i de forskellige Klasser:

Dansk med Oldnordisk og Svensk.

1. B og A (Adj. Movin og Rektor). Clausen og Hansen: Dansk Læsebog I er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse. Enkelte af H. C. Andersens Eventyr læst for Eleverne. Til skriftlige Øvelser er benyttet: Smith og Lange: Skriftlig Dansk. Rektor har haft en Time med hver Afdeling hveranden Uge og benyttet den til skriftlige Øvelser paa Tavlen. — 2. B og A: (Adj. Movin). Borchsenius og Winkel Horn: Danske Læsesetykker for Skolernes lavere og mellemste Klasser S. 191—ud er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse. Til skriftlige Øvelser er benyttet: Smith og Lange: Skriftlig Dansk. — 3. B og A (Adj. Loft). Clausen og Hansen: Dansk Læsebog II S. 1—85. Der er læst højt i en ugentlig Time (for eller af Klassen): Møller: En lille Pige, som danser; — Poulsen: Kamp og Sejer; — Loft: Det lærde Alfabet; — Oehlenschläger: Tordenskjold og Ærlighed varer længst; — enkelte af 1001 Nats Eventyr; — Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Analyse efter Olaf Langes Øvelsesstykker S. 1—18. Grammatik efter Bæks 50 Paragraffer. — Svensk: Falbe-Hansen og Keller: S. 1—28. En Stil ugentlig. — 4. B (Adj. Bardram). Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog for Skolernes mellemste og højere Klasser. Oehlenschläger: Palnatoke. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Olaf Lange: Øvelsesstykker til dansk Analyse. Bæk: 50 Paragraffer. Falbe-Hansen og Keller: Svenske Læsesetykker. Af og for Klassen er læst forskellige Værker. I Reglen Stil hver Uge. Til Eksamens opgives: Borchsenius og Winkel Horn: S. 50—54, 136—139, 167—177, 202—204, 289—294, 323—328, 394—403. Oehlenschläger: Palnatoke. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Falbe-Hansen og Keller S. 14—19, 43—49, 69—78, 134—136. — 4. A (Adj. Strøm). Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog for Skolernes mellemste og højere Klasser er benyttet

til Øvelse i Læsning og Analyse. H. C. Andersen: Mit Livs Eventyr (i Danskklærerforeningens Udvælg). Blicher: En Landsbydegnis Dagbog. Svensk: Ida Falbe-Hansen og E. Keller: Svensk Læsebog. De ikke latin-læsende Disciple har i en ugentlig Time haft Øvelse i Analyse, Oplæsning og Diktat. I Reglen 1 Stil om Ugen: Genfortælling, friere Opgaver, af og til en Diktatstil. For Klassen er oplæst: Molbech: Ambrosius. Hertz: Svend Dyrings Hus. Til Eksamten opgives: S. 135, 141—145, 148—150, 155—159, 174—179, 182—184, 202—211, 221—228, 231—233, 234—237, 248—253, 261—266, 273—275, 289—296, 303—304, 306—307. H. C. Andersen: Mit Livs Eventyr. Blicher: En Landsbydegnis Dagbog. Svensk: S. 28—39, 55—68, 93—97. — Realklassen (Samme). Til Oplæsning og Analyse er benyttet: Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Realklassen. S. 39—94, 96—98, 105—121, 126—145, 146—197, 204—292. Holberg: Jacob v. Thybo, Oehlenschläger: Palnatoke. Desuden er oplæst forskellige Digte til Supplering. Bæk: Danske Digttere er gennemgaaet. Til Eksamten opgives: Holberg: Jacob v. Thybo, Det Land Martinia. Wessel: Hundemordet. Ewald: Sange af Fiskerne. Oehlenschläger: Palnatoke, Uffe hin Spage. Blicher: De tre Helligaftener. Grundtvig: Bisp Vilhelm og Kong Svend. Ingemann: Cort Adeler. Hauch: Polsk Fædrelandssang. Poul Møller: Optegnelser fra Rejsen til Kina. Winther: Jacob og Lone. H. C. Andersen: Nattergalen, Gartneren og Herskabet. Ploug: Et Kys. Kaalund: Et Fugleskjul. Goldschmidt: Tømmerpladsen. Richardt: En Holdeplads. — I k + m (Overl. Rahr). Karl Mortensens Litteraturudvalg I S. 170—187, 208—234, 293—303, 348—371, 373—377. Sammes Mytologi. Oehlenschläger: Væringerne i Miklagård. Heiberg: Syssoverdag. Paludan-Müller: Abels Død og Benedikt fra Nursia. Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog S. 5—20, 32—51, 74—85, 111—112, 116—118, 127—130. Bertelsens oldn. Læsebog S. 1—11. Elevforedrag. 2 Stile om Maaneden. — In (Adj. Dr. Mortensen). Efter en Indledning om Runelitteraturen med Benyttelse af Wimmers Runeværk gennemgaaet Hedenolds og Middelalderens Litteratur efter Litteraturudvalg I, især Eddadigte, Sagaer og Folkeviser; i Tilslutning hertil læst Karl Mortensen: Nordisk Mytologi og i Slutningen af Skoleaaret Oehlenschlägers Hakon Jarl og Hertz'

Svend Dyrings Hus. Agerskovs og Nørregaaards Svensk Læsebog S. 5—11, 12—20, 32—49, 74—95, 130—131, 134—138. Hver Elev har holdt et Foredrag over selvvalgt Emne. Stil hver fjortende Dag. — III k + m (Overl. Rahr). Karl Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie forfra til Grundtvig med nogle Forbigaaelser. Af Litteratur er læst: Holberg: Erasmus Montanus. Wessel: Kærlighed uden Strømper samt en Række Prøver af Litteraturudvalget. H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog S. 11—21, 38—42; godt 20 Sider af sammes Sproghistorie. Stil hver tredie Uge. — II n (Adj. Dr. Mortensen). Bertelsens Oldnordisk Læsebog S. 1—23. Karl Mortensens Litteraturhistorie forfra til og med Oehlenschläger. Af sammenhængende Værker læst og gennemgaaet Holbergs Erasmus Montanus. Wessels Kærlighed uden Strømper samt en Mængde Prøver af Litteraturudvalget. Desuden læst en Del for Klassen, f. Eks. Stykker af Knud Poulsen, Johs. Jørgensen, Edv. Lehmann, Kr. Nyrop, O. Geismar. Stil hver tredje Uge. — III k (Samme). Af sammenhængende Værker er gennemgaaet: Heiberg: En Sjæl efter Døden, De Nygifte; Blicher: Ak, hvor forandret; desuden en Mængde Prøver af Litteraturudvalget. Fuldført Læsningen af Sproghistorie og Litteraturhistorie samt repeteret Eksamenspensum. Stil hver Maaned. Til Eksamten opgives: Erasmus Montanus. Hakon Jarl, Ak, hvor forandret, En Sjæl efter Døden — Litteraturudvalg I S. 176—182, 323—328, 344—354; II. I S. 146—150, 174—175, 192—193, 244—256, 335, 342—345, 364—366, 372—373, 414—417, 461—467, 469—477; II. II S. 76—80, 137—148, 214—217, 228—235, 367—373, 392—399, 446—449, 453—455. Oldnordisk S. 1—14. Sproghistorie S. 9—11, 26—39, 81—82, 86—89. Svensk Agerskov og Nørregård S. 38—48, 74—77, 80—85, 118—124, 130—131, 148—153. Litteraturhistorie fra Holberg. — III m (Samme). Med smaa Afgigelser læst som III k. — III n (Overl. Rahr). Karl Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie fra Grundtvig ud. Af Litteratur er læst: Heiberg: En Sjæl efter Døden. Paludan-Müller: Benedikt fra Nursia. Georg Brandes: H. C. Andersen som Eventyrdigter (af Fem danske Digtere). Ibse: En Folkefjende samt Prøver af K. Mortensen: Litteraturudvalg II. Af H. Bertelsens Sproghistorie c. 30 Sider. Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog S. 118—124, 142—147. Stil hver Maaned. Til Eksamten

opgives: Erasmus Montanus, Kærlighed uden Strømper, Axel og Valborg, En Sjæl efter Døden; godt 150 Normalsider af Litteraturudvalg II; Litteraturhistorien fra Holberg ud med nogle Forbigaaelser. Oldnordisk S. 1—14; Sproghistorien S. 9—11, 26—36, 41—42, 78—82, 86—89, 106—108. Agerskov og Nørregaard S. 5—20, 38—49, 118—124, 142—147.

Oldtidskundskab.

(Adj. Black undtagen i II k (Overl. Wilhjelm).)

I m og I n. Homers Odyssé I, II, V, VI (Gertz). Det mythologiske Stof samlet efter Secher med Benyttelse af Luckenbachs Billeder. Uddrag af Homers Iliade, 6. Sang (Wilster). — II k. Drachmann: Fra den romerske Kejsertid med Forevisning af Billeder, særlig fra Pompeji. Secher: Den græske og romerske Kunsthistorie med Forevisning af Billeder. Oplæst en Tragedie af Sofokles, en Komedie af Aristofanes, en Komedie af Plautus. — II m og II n. Sofokles's Ajas, ved Thor Lange. Herodots Historie, ved Hude, 2. Hæfte. Aristofanes's Skyerne, ved Johs. B. Koch. Det tidlige meddelte af græsk Bygnings- og Billedkunst samlet efter den historiske Udvikling under Benyttelse af Billedstoffet i Luckenbach, Franz Winther, Baumeister, Skolens Fotografier og Gemmeafstøbninger. Korttegning til Herodot. — III m og III n. Platons Apologi, ved Gertz. Plautus's Menæchmi, ved Jensen. Horats's Oder, ved Alfred Glahn. Brudstykker af Alkaios og Sapfo, ved Thor Lange. Brudstykker af Thukydid. Til Eksamens opgives: Odysseens I, II, V, VI Sang, Ajas, Herodot, Apologien, Menæchmi.

Tysk.

1. B (Adj. Bardram). Reincke: Tysk Begynderbog S. 1—74, 114—120. Kaper: Stiløvelser for Begyndere Stk. 1—31, 40, 42—46, 48—49. Kaper: Tysk Sproglære: Det vigtigste af Formlæren. — 1. A (Adj. Dr. Mortensen). Reincke: Tysk Begynderbog S. 1—78 som Læse-, Tale- og Skriveøvelser. — 2. B (Adj. Strøm). Reincke: Tysk Begynderbog S. 85—Bogen ud. Læsebog for Mellemeskolen S. 1—11, 63—77. Stiløvelse Stk. 40—67. Af og til en Stil paa Skolen. — 2. A (Overl. Rahr). Reincke: Tysk Begynderbog S. 70—74, 76—113.

Reincke: Læsebog for Mellemeskolen S. 1—11, 63—70.
 Kaper: Tyske Stiløvelser for Begyndere Stk. 40—68 som
 mundtlig Stil, i et Par Maaneder tillige skriftlig Stil paa
 Skolen i en ugentlig Time. Af Reinckes Grammatik
 læst det meste af Formlæren. — 3. B og A (Adj. Bar-
 dram). Reincke: Tysk Læsebog for Mellemklasserne
 S. 12—37, 70—143. Kaper: Stiløvelser for Begyndere
 Stk. 70—94. Reincke: Grammatik: Formlæren. — 4. B
 og A (Overl. Rahr). Reincke: Tysk Læsebog for Mel-
 lemeskolen S. 20—27, 144—181, 187—200. Kapers Stil-
 øvelser for Begyndere Stk. 83—107 som mundtlig Stil, i
 et Par Maaneder tillige skriftlig Stil paa Skolen i en
 ugentlig Stil. Reinckes Grammatik. — Realklassen
 (Adj. Hansen). S. Skouboe: Tyske Noveller. Rein-
 cke: Tyske Stiløvelser for Realklassen S. 27—48. Rein-
 cke: Tysk Grammatik for Mellemeskolen og Realklassen.
 Til Eksamten opgives: Skouboe: Tyske Noveller S. 41
 —99. — I n (Overl. Rahr). Ingerslev og Vibæk:
 Deutschland II S. 1—14, 51—66, 130—145, 160—175,
 184—192, 233—253. Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog
 for Mellemkl., dels statarisk, dels kurorisk, dels som Maan-
 edslæsning. Efter Kapers Grammatik Formlæren samt
 en Del af Syntaksen. Kapers Stiløvelser for de mellemste
 Klasser Stk. 1—36, dels mundtlig, dels skriftlig. En
 Skole- og en Hjemmestil om Ugen. — II n (Adj. Dr.
 Mortensen). Statarisk, som Maanedslæsning, nu og da
 kurorisk er gennemgaaet Schiller: Wilhelm Tell, Lied
 von der Glocke. Hoffmann: Meister Martin. Keller:
 Das Fähnlein der sieben Anfrechten, Die drei gerechten
 Kammacher. Liliencron: Der Richtungspunkt. Ros-
 egger: Das Holzkorechthaus samt Stykker af Deutsch-
 land II og i Tilslutning hertil mundtlig Gennemgang af
 Litteraturhistorie (i Slutn. af Skoleaaret Webers Over-
 sigt). Kapers Grammatik. Löfgrens Stiløvelser. Gen-
 fortælling med forskelligt Stof. — III n (Overl. Rahr).
 Ingerslev og Vibæk: Deutschland II S. 78—87. Goethe:
 Iphigenie auf Tauris Lessing: Minna von Barnhelm, Na-
 than der Weise III Akt, 7. Scene. Paul Heyse: Der
 verlorene Sohn. Litteraturhistorie efter H. Kluge: Ge-
 schichte der deutschen National-Litteratur. 1 à 2 Stile
 om Ugen. Eleverne har hver paa egen Haand læst en
 tysk Roman. Til Eksamten opgives: Iphigenie auf Tauris,
 Nathan III Akt, 7. Scene, Wilhelm Tell III, Lied von
 der Glocke, Deutschland II Nr. 9, 12, 25.

Fransk.

Realkl. (Adj. Bardram). Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog S. 1—106. Til Eksamens opgives: S. 55—100. — I k + m (Adj. Black). Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere til S. 91. Det elementære i Grammatikken samlet og ordnet skriftligt af Eleverne selv. Smaasange. — I n (Overl. Kaas). Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog S. 2—77. O. Nielsens Grammatik for Gymnasiets. — II k + m (Adj. Black). Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere S. 91—120. Jungs Læsebog ved N. C. Nielsen, S. 50—167. Oluf Nielsens franske Grammatik for Gymnasiets. Jungs Stiløvelser. Forskellige Digte lært udenad. — II n (Overl. Kaas). H. Madsen: Fransk Læsebog S. 90—103, 105—113, 122—130. Jungs Læsebog ved Nielsen S. 1—121. O. Nielsens Grammatik. Jungs Stiløvelser I. — III k og m og n (Samme). Jungs Læsebog ved Nielsen S. 122—167. Zola: Slaget ved Sedan (Heuers Udg.). Holbeck: Historiske Læsestykker S. 7—41, 107—127. O. Nielsens Grammatik. Jungs Stiløvelser I.

Engelsk.

2. B (Adj. Hansen). Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog. Samme: Engelsk Lærebog S. 1—19. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk S. 1—22, 95—111. Tale- og Skriveøvelser. — 2. A (Adj. Black). Jespersen og Sarauws Begynderbog S. 1—115. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk S. 1—20, 77—88. Sange lært udenad og sungne. Skrive- og Genfortællingsøvelser. Samtaleøvelser. — 3. B (Adj. Bardram). Jespersen og Sarauw: Engelsk Lærebog S. 1—66, 74—100. Werner og Brahde S. 23—29, 31—32, 34—36, 39—40, 42—44, 48—50, 95—129. Tale- og Skriveøvelser. — 3. A (Adj. Hansen). Jespersen og Sarauw: Engelsk Lærebog S. 1—66, 74—90. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk S. 25—29, 31—32, 34—40, 42—44, 48—50, 55—59, 95—129, 131—133. Tale- og Skriveøvelser. — 4. B og A (Adj. Bardram). Jespersen: Engelske Læsestykker S. 1—113. Werner og Brahde: Engelsk Lærebog. Sammes Stiløvelser. Stile paa Skolen. Til Eksamens opgives: Jespersen S. 61—87, 92—113. — Real-

kl. (Adj. Hansen). Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser S. 141—179. Adolf Hansen og Johs. Magnussen: Engelske Læsehæfter II (disse to opgives til Eksamens). Nancke: Engelske Stiløvelser. Til kurзорisk Læsning er benyttet et Hæfte af The Royal Magazine. — I k + m (Adj. Black). Jespersen: Engelsk Læsning for Mellemklasserne S. 1—123. Øvelser i Genfortælling og Samtale. Jespersens Kortfattede eng. Grammatik. Brahde: Conversation Reader S. 7—27. Maanedslæsning efter Reed: The Fifth Form at St. Dominic's, til Kap. XVIII. — I n (Adj. Hansen). Engelske Forfattere for Gymnasiet Nr. 1. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's. Jespersen: The England and America Reader S. 1—39. Brahde: The Conversation Reader S. 1—20. Adolf Hansen: Engelske Stiløvelser Stk. 1—26. Bredsdorff: Engelsk Grammatik til Skolebrug. I Stil om Ugen (Genfortælling og Oversættelse). — II k + m (Samme). Howard: The Smiths of Surbiton S. 33—122. Wells: The Time Machine S. 1—100. Brahde: The Conversation Reader c. 35 S. Adolf Hansen: Realklassens engelske Stiløvelser Stk. 24—42. Bredsdorff: Engelsk Grammatik til Skolebrug. II n (Adj. Black). Jespersen: England and America Reader S. 40—81, 98—130, 155—189, 207—220. Adolf Hansen: Engelske Digtere II S. 1—90. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's S. 1—168. Genfortællinger. Oversættelsesstile efter Adolf Hansens Stiløvelser for Realklassen. Jespersens Kortfattede eng. Grammatik. — III k og III m (Adj. Hansen). Wells: The Time Machine S. 76—152. Jack London: The Call of The Wild. Adolf Hansen: Realklassens eng. Stiløvelser Stk. 35—59. Brahde: The Conversation Reader S. 80—88, det tidligere læste repeteret. — III n (Samme). Klapperich: Englisches Lese- und Realienbuch S. 41—45, 64—67, 152—161, 178—185. Charles Dickens: A Christmas Carol in Prose. Howard: The Smiths of Surbiton (kurзорisk). Brahde: The Conversation Reader S. 101—103, 108—109, 110—111, 121—131, 133—138. Adolf Hansen Stk. 43—53. En Stil om Ugen. Til Eksamens opgives: Klapperich: S. 64—67, 89—111, 152—161, 178—185, 203—237, 249—261, 263—266. Adolf Hansen: Engelske Digtere II S. 36—54, 61—69.

Latin.

4. B (Overl. Kaas). Mikkelsens Læsebog (1911)
 1. Afd. og af 2. Afd. S. 22—30. Ostermann ved Rath-sach S. 3—13. — 4. A (Overl. Gredsted). Som 4. B. — I k (Rektor). Cæsar de bell. Gall. I og II. Ciceros Taler mod Catilina I og III. Af Ovids Metamorpho-ser i Blochs Udvalg: Verdensaldrene V. 1—60. Deucalion. Europa, Ino og Athamas, Pyramus og Thisbe — c. 500 Vers. Langs Grammatik til Tillæg. — I n (Overl. Gred-sted). Ostermann: Latinsk Læsebog for Mellem-skolen og Gymnasiet fra S. 13—ud. Cæsar d. b. G. IV. Mik-kelsens Gramm. og Vald. Nielsens Hovedpunkter af den latinske Syntaks. — II k (Overl. Wilhjelm). Cæ-sar de bel. Gal. II Bog fra Kap. 19—ud. Østergaards Læsebog, Stykkerne 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30; 32, 33, 36, 39, 40. Cicero pro S. Rosc. § 1—78. Efter Car-mina selecta Catul. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9; af Tibul. 1 og 2; af Ovid 1, 2, 3, 5; af Martial 1—5, 7, 8, 12, 14—20. Linderstrøm - Langs Formlære og Syntaks. Herløv - Müller: Romersk Statsforfatning. Udtog af Rafns Litteraturhistorie. Fra Nytaar er der skrevet Ver-sioner. — II n (Overl. Gredsted). Cæsar d. b. G. III. Cicero pro S. Rosc., Kap. 1—29. Gertz: Lat. Forf. fra Middelalderen I S. 11—18 og 44—60. Mikkelsens Gram. og Vald. Nielsens Hovedpunkter af den lat. Syntaks. — III k (Rektor). Ciceros Tale Pro lege Ma-nilia, af Senecas udv. Skrifter ved Gertz, II, Epist. 47 og Stykket af De beneficiis; af Horats Oder I, 1, 6—7, 9, 20, 22, 30, 38; II. 3—4, 6—8, 10, 14, 16, 20; III, 7—9; af Brevene I, 1, 2, 5, 7, 10, 11, 14, 20. Version hver anden Uge. Kurstorisk er læst en Del af Cæsar, Justinus og Nova Particula (Gertz). Litteraturhistorie, Antikviteter. Til Eksamens opgives: Cæsar de bell. Gall. I, Kap. 1—20 (incl.), Cicero pro Sexto Roscio, Kap. 6—28; pro lege Man., Kap. 11—15; Seneca Epist. 47; af Østergaards Læsebog 9, 14, 17—19, 32—33, 39—40, 42, 44. Af Catul. 1, 3, 5, 6, af Ovid 1 og 3, af Mar-tial. 1—5 og 14—20; af Horats de læste Oder og af Brevene I, 2, 7, 10 og 11. — III n (Overl. Gredsted). Cæsar d. b. G. I, Kap. 21—39 og V. Cicero pro Sext. Rosc. Kap. 1—5 og 31—45. Mikkelsens Gram. og Vald. Nielsens Hovedpunkter af den lat. Syntaks.

Eksamenspensum repeteret. Til Eksamten opgives: Cæsar d. b. G. III. Cicero pro S. Rosc, Kap. 6—29. Gertz: Lat. Forfattere fra Middelalderen I S. 11—18 og 44—60.

Græsk.

(Overl. Wilhjelm.)

I k. Hudes Elementarbog I og II, S. 1—32. Berg og Hudes Formlære. Sechers Mytologi med Billedfremvisning. — II k. Hudes Elementarbog II, S. 32—66. Herodot VIII Bog, Kap. 1—18, 21—26, 34—42, 49—71, 74—76, 78—103, 113—120. Homers Odyssé I, III. VI, IX, Formlære, Syntaks, Litteraturhistorie, Mytologi. — III k. Hudes Elementarbog II S. 74—77. Lukian: Hanen. Platos Apologi. Homers Iliade I Sang og VI, 119—529. Odyssé IV, 350—656. Formlære, Syntaks, Litteraturhistorie, Mytologi, Antikviteter. Eksamenspensumet repeteret. Til Eksamten opgives: Hudes Elementarbog II S. 12—18, 32—56, 74—77. Herodot VIII Bog, Kap. 21—26, 34—42, 49, 71, 74—76, 78—87. Platos Apologi. Homers Odyssé I, 1—95; VI, IX. Iliade I og VI, 119—529.

Religion.

(Adj. Loft.)

1. B og A. Bertha Hahns Bibelhistorie S. 1—72 (med Forbigaaeler). Lofts Lærebog §§ 1—68. Nogle Salmer. — 2. B og A. Bertha Hahns Bibelhistorie S. 61—134 (med Forbigaaeler). Lofts Lærebog §§ 69—102. Nogle Salmer. — 3. B og A. Bertha Hahns Bibelhistorie S. 128—ud. Østrups Lærebog S. 91—ud. Nogle Salmer. — 4. B og A. Kirkens Historie fortalt fra Oldtiden til vore Dage. — I. Læsestykker af det gamle Testamente. Israels Folk i Nutiden og Israelsmission. — II. Læsestykker af Evangelierne. Forelæst Gale: Fra Forpostkampen (Koreas Missionshistorie). — III. Læsestykker af Brevene. Træk af det antike Hedenskab i Forhold til Evangeliet. John Mott: Verdens Evangelierring og lign. Emner.

Historie.

1. B (Adj. Loft). Schmidts Lærebog I forfra til S. 108. — 1. A (Adj. Strøm). Schmidts Lærebog I forfra til S. 139. — 2. B og A (Overl. Gredsted). Schmidts Lærebog I fra S. 108. Bogen ud. — 3. B og A (Samme). Schmidts Lærebog II S. 1—143. — 4. B og A (Adj. Strøm). Schmidts Lærebog II S. 118. Bogen ud. — Realkl. (Overl. Gredsted). Thejll: Lærebog for Realklassen, Historien efter 1848. Udtog af H. L. Møllers Samfundslære for Realklassen. — I k + m (Samme). Ludv. Schmidt: Lærebog i Oldtidens Historie for Gymnasier: Orienten og Grækenland. Ottosen: Nordens Historie. — I n (Adj. Strøm). Samme Pensum. — II (Overl. Gredsted). Ludv. Schmidt: Lærebog i Oldtidens Historie for Gymnasier: Orienten og Grækenland. Munchs Verdenshistorie (1915): Middelalderen. Frederik Nielsen: Den nyeste Tids Historie. H. L. Møller: Samfundslære for Gymnasiet. — III (Adj. Strøm). Ottosen og Schmidt: Den nyere Tids Historie. Fr. Nielsen: Den nyeste Tids Historie. Munch: Samfunds-kundskab (7. Oplag). Til Eksamens opgives: Verdenshistorien fra 1789 og Nordens Historie fra 1766. Samfunds-kundskab S. 1—17, 27—72, 125—166.

Geografi.

(Adj. Leidersdorff.)

1. Rusland, de britiske Øer, Frankrig og Tyskland efter C. C. Christensen I. — 2. Alperne, Schweiz, Holland, Belgien, Østrig-Ungarn, Rumænien og Sydeuropa efter C. C. Christensen I. — 3. Balkanhalvø, Asien, Afrika og Australien efter C. C. Christensen I og II. — 4. Amerika, Danmark, Norge og Sverrig efter C. C. Christensen II. — Realkl. Alm. Geografi mundtlig gennemgaaet; Tyskland, England og Holland med Kolonier efter C. C. Christensen: Østersø- og Vesterhavslande.

Naturhistorie.

(Adj. Brusendorff.)

1. Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi for Mellem-skolen I. Pattedyr. Simonsen og Balslev: Bo-

tanik. — 2. Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi I. Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk. Simonsen og Balslev: Botanik II. — 3. Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi II til Sneglene. Simonsen og Balslev: Botanik III. — 4. Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi fra Sneglene. Bogen ud. Simonsen og Balslev: Botanik IV. — Realkl. Simonsen og Balslev: Zoologi for Realkl. Samme: Botanik for Realkl.

Geografi, Naturhistorie og Naturlære.

I k (Adj. Leidersdorff). Mineralogi og Geologi efter Vahl, Krogh, Heegaard: Naturkundskab I. — I n (Samme). Som I k. — II k (Adj. Brusendorff). Vahl, Krogh, Heegaard: Naturkundskab for spr. Gym. Plantogeografi, Etnografi og Astronomi. Vahl og Andersen: Geografiske Hefter. Nordamerika. Stockmarr: Biologi. — II n (Adj. Leidersdorff). Vahl, Krogh, Heegaard: Naturkundskab for spr. Gymn.: Klima og Plantebælter, Etnografi og Astronomi. Tyskland efter C. C. Christensen: Østersø- og Vesterhavslande. Stockmarr: Biologi. Organisk Kemi efter A. Krogh: Naturkundskab II. — III k (Adj. Brusendorff). Stockmarr: Biologi. Vahl, Krogh og Heegaard: Naturkundskab II. — III n (Adj. Leidersdorff). Fysiologi efter A. Krogh: Fysiologi. Til Eksamens opgives: Naturhistorie og Geografi.

Geografi og Naturhistorie.

(Adj. Brusendorff.)

I m. Vahl: Geografi, Geologi og Mineralogi. Kruse: Celle- og Vævlære til den dyriske Celle. — II m. Kruse: Celle- og Vævlære fra den dyriske Celle. Bogen ud. Vahl: Geografi. Mineralogi, Oceanografi, Etnografi. Vahl og Andersen: Forenede Stater. — III m. Krogh: Fysiologi.

Matematik og Regning.

1. B og A (Overl. Cronfelt). Cronfelt og Nielsen: Regnebog II, 1. Afsnit. Cronfelt: Opgaver i Hovedregning, 1. Hæfte. — 2. B og A (Overl. Nielsen). Cronfelt og Nielsen: Regnebog for Mellemeskolen II

S. 63—104. Cronfelt: Hovedregningsopgaver, 2. Hæfte. Christensen og Schmidt: Aritmetik og Algebra for Mellemeskolen: De fire Regningsarter og lette Ligninger af 1. Grad med een ubekendt. Th. Eibe: Geometri for Mellemeskolen S. 3—28. — 3. B (Adj. Madsen). Christensen og Schmidt: Aritmetik for Mellemeskolen: Ligninger af 1. Grad, Decimalbrøk, Proportioner. Thyra Eibe: Geometri for Mellemeskolen S. 1—47. Cronfelt og Nielsen: Regnebog III, 1. Afdeling — 3. A (Overl. Nielsen). Christensen og Schmidt: Aritmetik for Mellemeskolen Stk. 22—25, 35 (sidste Halvdel), 37, 40; derefter Ligninger af første Grad med flere ubekendte, Decimalbrøk og Proportioner. Thyra Eibe: Geometri for Mellemeskolen S. 28—53. Cronfelt og Nielsen: Regnebog III, 1. Afd. Cronfelt: Opgaver i Hovedregning, 3. Hæfte. — 4. B (Overl. Cronfelt). Christensen og Schmidt: Aritmetik for Mellemeskolen § 44—53 (med Forbigaaelse af § 49 og 52 og Slutningen af § 46), § 55—57, 64—78, 80, 82, 83, 86. Th. Eibe: Geometri for Mellemeskolen, Afsnit VII—X (incl.) med Forbigaaelse af § 84. Cronfelt og Nielsen: Regnebog for Mellemeskolen III, 2. Afd. Cronfelt: Opgaver i Hovedregning, 4. Hæfte. — 4. A (Matematik: Overl. Schmidt). Christensen og Schmidt: § 44—53 (med Forbigaaelse af § 49 og 52 og Slutningen af § 46), § 55—57, 64—78, 80, 82. Th. Eibe: Geometri for Mellemeskolen, Afsnit VII—X med Forbigaaelse af § 84. (Regning: Overl. Cronfelt). Cronfelt og Nielsen: Regnebog for Mellemeskolen II, 2. Afsnit. Cronfelt: Opgaver i Hovedregning, 4. Hæfte. — Realkl. (Samme). Julius Petersen: Geometri for Realklassen. Christensen og Schmidts Lærebog i Aritmetik for Realklassen. Cronfelt og Nielsen: Regnebog for Realklassen. — I k og n (Overl. Nielsen). Christensen og Schmidt: Aritmetik og Algebra § 1—22. Jul. Petersens Geometri § 1—27. — I m (Adj. Madsen). Niels Nielsens Aritmetik S. 1—40, 45—74, 88—98, 102—106. Sammes Trigonometri S. 1—42. Kraghs Geometri S. 3—28, 35—46, 50—83, 89—95. — II k og n (Overl. Nielsen). Christensen og Schmidt: Aritmetik og Algebra § 23—41. Jul. Petersen: Geometri fra § 28—ud. — II m (Adj. Madsen). Niels Nielsens Aritmetik S. 75—86, 100—101, 107—139. Sammes Trigonometri S. 43—69. Kraghs Analyt. Geometri til Ellipsen. Viggo Madsen: Differential-

og Integralregning S. 1—58. Kragh: Geometri Arealer og regulære Polygoner. — III k og n (Overl. Nielsen). Christensen og Schmidt: Aritmetik og Algebra for de spr. Gymn. (med enkelte Tilføjelser). Jul. Petersens Geometri for Gymnasiet (med mange Tilføjelser, særlig for 7. Kapitels Vedkommende). — III m (Adj. Madsen). Niels Nielsens Stereometri. Viggo Madsens Differential- og Integralregning: Voluminer, Tyngdepunkter og Inertimomenter. Kraghs analytiske Geometri: Fra Ellipsen og Bogen ud. Cirkelperiferiens Længde.

Fysik og Astronomi, Kemi.

1. B og A (Overl. Cronfelt). Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemiskolen forfra til Magnetisme. — 2. B og A (Adj. Madsen). Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemiskolen S. 45—78. Svend Møller: Kemi Side 1—23. — 3. B (Samme). Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemiskolen S. 1—66. — 3. A (Samme). Fysik som 3. B Svend Møller: Kemi for Mellemiskolen S. 21—33. — 4. B og A (Overl. Schmidt). Th. Sundorph: Fysik for Mellemiskolen II. Realkl. (Samme). K. Simonsen: Naturlære for Realklassen I og II med en Del Forbigaaelser. — I m (Samme). Ellinger: Mekanisk Fysik. Sammes Varmlære. Schmidt: Astronomi 1—59. — II m (Overl. Schmidt). Ellinger: Magnetisme og Elektricitet samt Lærebog om Lyset. Praktiske Øvelser efter Christensen og Sundorph. Schmidt: Astronomi S. 58—Enden. (Kemi: Overl. Cronfelt). Julius Petersen: Kemi for Gymnasiet S. 65—110. — III m (Overl. Schmidt). Ellinger: Lærebog om Lyset. Til Eksamens opgives: Bevægelse, Kraft og Energi, Berøringskræfter, luftformige Legemers Egenskaber og deres Fortætning til Vædske, Legemers Udvidelse ved Varme, Smeltning. Den elektriske Strøms Frembringelse ved Elementer, dens Undersøgelse og dens Hovedvirkninger. Astronomien. Øvelser 1, 2, 9, 11, 18, 20, 21, 23, 27, 37, 38, 42, 65, 67, 68; Numrene efter Bogens første Udgave. (Kemi: Overl. Cronfelt). Julius Petersen: Kemi for Gymnasiet S. 5—65 og »Tilbageblik«.

Skrivning.

1. B og A (Overl. Cronfelt). H. St. Jørgensen: Praktisk Haandskriftsbog, Hæfte 5—8. — 2. B og A (Overl. Nielsen). H. St. Jørgensen: Praktisk Haandskriftsbog, Hæfte 9—10. — 3. B og A (Adj. Movin). H. St. Jørgensen: Praktisk Haandskriftsbog, Hæfte 11—12.

Tegning.

1. B og A (Kommunelærer Larsen). Frihaandstegning efter Brugsgenstande og Øvelser i Farvelægning af Flader. — 2. B og A (Samme). Fortsat Øvelse i Frihaandstegning efter fritstaaende Modeller og Øvelse i Brugen af Vandfarver. — 3. B og A (Skatteinspektør Carlsen). Tegning efter fritstaaende Modeller. — 4. c. Tegning efter fritstaaende Modeller. Lidt Øvelse i Brugen af Vandfarver.

Sang.

(Adj. Leidersdorff.)

1. C-Dur og A-Moll Skala, Nodelæsning og Toneträfning efter H. Toftes »Lille Nodelæsningsbog«. 1-st. og enkelte 2-st. Sange. Flere Fædrelandssange udenad. — 2. Forskellige Dur og Moll efter Tofte. 2-st. Sange. Fædrelandssange udenad. — 3. Forskellige Dur og Moll efter Tofte. 2-st. Sange efter Mikkelsen og Sannes Bøger. — I og Realkl. 3-st. Sange efter Mikkelsen. 1-st. efter Sanne. — II og III. 3-st. Sange efter Mikkelsen. 4-st. efter Sanne. Ved den ugentlige Sammensang er sunget 3-st. og 4-st. Sange for bl. Kor efter Toftes Sangbog.

Sløjd.

(Adj. Movin.)

1. Skammel, Sabel, Bue og Økse, hvorved Brugen af Bredsav og Kniv er indøvet. — 2. Amerikansk Knagerække og forskellige Øvelser, hvorved Brugen af Høvl er indøvet. — 3. Skamler og Hylder, hvorved Brugen af Smalsav, Bugthøvl, Fil og Stemmejern er indøvet. — 4. Hovedlineal, Knivkasse og Bord. Frie Arbejder. — 4 c

(Fysiksløjd). Forskellige Arbejder efter Elevernes egne Tegninger. — Gymnasiet og Realkl. Hovedlineal. Frit Arbejde.

Gymnastik.

(Gymnastiklærerne Nielsen og Seebach.)

Undervisningen er ledet i Overensstemmelse med den autoriserede »Haandbog i Gymnastik«.

Hver Klasse — I Gymnasieklassen og Realklassen har været fordelt paa 2 Hold — har haft 4 ugentlige Timer, med Undtagelse af 3., 2. og 1. Mellemskoleklasse, der kun har haft 3 Timer. Desuden har ikke syngende Disciple i III Gymnasieklassen haft 1 og af II og I Gymnasieklassen samt Realklassen 2 ugentlige Timer Gymnastik i Sangtimerne.

I Foraars- og Efteraarsmaanederne er de til Gymnastik ansatte Timer, naar Vejret tillod det, anvendt til Friluftsøvelser, navnlig til Fodbold, Langbold og Ringbold.

Hver Discipel har saavidt muligt faaet et varmt Bad 1 Gang om Ugen; dog har Badningen været frivillig for Disciplene i III og II Gymnasieklasses.

5. Skolebeneficier og Legater.

Skolens almindelige Beneficier og Legater har i inde-værende Skoleaar med Ministeriets Approbation*) været fordelte saaledes:

1. Hel Friplads og højeste Stipendium (100 Kr. at oplægge): A. C. Rasmussen, V. E. Johansen, A. M. Jørgensen, J. K. P. Hansen, K. E. K. Gaarde, A. P. L. Larsen, C. M. Christensen, K. A. G. M. Nielsen, J. O. Christensen og — som ekstraordinær Gratist — K. O. Nielsen.

2. Hel Friplads: A. Pedersen, C. J. B. G. Hanssen, P. M. Møller, C. E. Møller, H. V. P. Hansen, O. T. K. Petersen, R. M. Jensen, E.

*) Det meddeles her til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier maa indgives ved det ny Skoleaars Begyndelse, helst 1 Uge efter Skolearets Begyndelse, senest inden 31te August til Rektor, hos hvem ogsaa faas Blanket til Ansøgningen. Uagtet et Beneficium kun tildeles for et Aar ad Gangen, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der er værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficium. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficium før efter et Aars Skolegang. Naar en Elev, der har haft Beneficium i Mellemskolen, rykker op i Gymnasiet, vil der kun kunne tildeles vedkommende Beneficium i Henhold til en ny Ansøgning, og kun for saa vidt han efter Rektors og Lærerraaadets Skøn maa anses for egnet til fortsat Studium. Trængsattesten, der skal være attestteret af to troværdige Mænd, skal saa nøje som muligt angive og specificere den paagældendes Aarsindstægt og dennes Kilder.

Schnohr, S. J. L. Jensen, P. E. O. Lange, A. L. J. Nielsen, H. A. H. B. Johansen, O. D. Olsen, A. B. Lund, H. Larsen, B. V. Mortensen, E. Dahl, H. C. Erichsen, M. K. Rasmussen, H. N. Eskelund, O. C. Larsen, J. Jørgensen, J. S. Eilertsen, A. P. Sparre-Petersen, C. C. Jacobsen, G. H. Brix, M. A. D. K. Mackwarth, B. Juul-Nyholm, J. C. Borchsenius, A. Olesen, A. T. Skovsted, J. E. V. Larsen, og som ekstraordinære Gratister: H. V. C. Rahr, S. K. J. S. Cronfelt, J. V. P. T. Bardram og J. Leidersdorff.

3. Halv Friplads og 60 Kr. af Overskudsf.: A. R. H. Johansen.

4. Halv Friplads: A. Hansen, E. C. C. Bollerup, S. B. Mikkelsen, H. S. J. Andersen, K. E. Bolwig, A. A. Barfoed, C. C. B. Pedersen, A. M. Andersen, A. G. Rasmussen, C. Marstrand, L. T. H. S. Menge.

5. Understøttelse af Stipendiefonden: H. P. Hansen (80 Kr.), J. P. Jeppesen (80 Kr.), A. D. Mikkelsen (100 Kr.), S. U. K. Rasmussen (50 Kr.), F. G. Wennevold (80 Kr.), S. B. J. Asmusson (80 Kr.).

6. Understøttelse af Overskudsfonden: N. F. K. K. Lind-Hansen (60 Kr.), R. H. E. Nielsen (60 Kr.), K. Bramming (60 Kr.), E. L. Berntsen (60 Kr.), E. L. G. Carlsen (100 Kr.), J. T. Jørgensen (80 Kr.), K. K. L. Larsen (40 Kr.), E. Boye (80 Kr.), H. P. H. Brummer (80 Kr.), V. O. F. Kyed (80 Kr.) og S. E. Christensen (40 Kr.).

7. Friplads paa Finansloven har været tildelt: M. Ploug og N. F. Nielsen.

De Skolen tillagte Portioner af det Moltkeske Legat for Sønner af Embedsmænd, hver paa 76 Kr., oppebæres af A. A. Barfoed og H. N. Eskelund.

Det Hostrupske Legat for 2 Disciple af 5te Klasse og Mesterlektien tildeltes W. C. Christiansen og C. M. Christensen.

Det Baggerske Præmielegat tildeltes ved Censuren A. Rasmussen af II og J. S. Eilertsen af I Gymnasieklassen samt C. E. Møller af 4. og S. J. L. Jensen af 3. Mlmskkl.

Rektor Henrichsens Jubellegat tillagdes af Skoleraadet fra Nytaar V. E. Johansen, C. M. Christensen og J. S. Eilertsen af III n og m og II m.

Rektor Petersens Jubellegat tillagdes af Skoleraadet H. P. Borchsenius af III m.

Det større Baggerske Legat for Dimissi tillagdes C. Eriksen og A. B. Pedersen. Af Frk. Ernst's Legat blev 2 større Portioner, hver paa 223,73 Kr., tillagt Dimittenderne S. F. Nielsen og H. O. C. Bang og 5 mindre, hver paa 178,98 Kr., J. A. Rasmussen, V. V. Mortensen, O. F. V. Pedersen, E. E. B. Rasmussen og W. C. Christiansen.

6. Biblioteket og andre Samlinger.

Nedenstaaende Fortegnelse indeholder Bibliotekets Tilvækst fra Maj 1915 til Maj 1916. De med * betegnede Bøger er tilsendte fra Ministeriet eller andre offentlige Institutioner eller er Gaver fra Forlæggere eller andre, især fra Skolens Lærere.

I. Litteraturhistorie.

1. *Edda, Nord. Tidsskrift for Litteraturforskn.* Kria. 1915 f.
Fortsættelse.
2. **Accessionskatalog 1914.*
**Decimal-Klassedeling*, udg. af Statens Bogsamlingskomité. Kbh. 1915.
- **Haandskrifter*, Det kgl. Biblioteks, Norden og Danm. Ved E. Gigas. 3. B. 2, Kbh. 1915.
- **Navnetabeller*, udg. af Statens Bogsamlingskomité. Kbh. 1915.
- **Statsbiblioteket i Aarhus.*
6. **Jensen, Anker, Den gl. danske Rævebog.* Prg. Aalborg 1915.
6. b. **Bæk, J., Norske Digtere.* Kbh. 1916.

II. Encyklopæd. og blandede Skrifter.

13. *Who' is who*, 1916. Haandbibl.
15. a. **Videnskabernes Selskabs Forhandlinger.*
* *Skrifter.*
Danske Studier.
Gads danske Magasin.
Nordisk tidskrift för vetenskap etc. (Letterstedt).
Sønderj. Aarbøger.
Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning.
- **Tilskueren.*
Ugens Tilskuer.
Universitetsjubilæets danske Skrifter.
Vor Tid. Alle Fortsættelse.
- **Hilsen til Danmark*, ved M. Agerskov. Kbh. 1915.

III. Sprog- og Nationallitteratur.

33. ***Larsen, J. K.**, Fra den romerske Republik's Opløsnings-tid (Uddrag af Ciceros Taler og Breve). Kbh. 1915.
35. ***Herodots 1. Bog**: Kong Kroisos. Falkenstjernes Over-sættelse ved C. Thomsen. Kbh. 1915.
- ***Lukian**, Udv. Dialoger, overs. af M. Cl. Gertz. Kbh. 1915.
38. **Ræder, A.**, Fra Kejsertidens Rom. Udv. af *Plinius'* Breve. Kria. 1915.
42. *Nordisk Tidsskrift for Filologi*. Fortsættelse.
49. **Kalkar, O.**, Ordbog over det ældre danske Sprog. Fortsættelse.
49. b. **Torp, A.**, Nynorsk etymolog. Ordbog. Fortsættelse.
50. ***Bille, C. St. A.**, Retskrivningsspørgsmalet. Et Ind-læg. Kbh. 1889.
- ***Nielsen, J. Brøndum-**, Sproglig Forfatterbestemmelse. Studier over dansk Sprog i det 16. Aarhundredes Begyndelse (Disp.). Kbh. 1914.
- ***Ohrt, F.**, Fra den yderste Sproggrænse. Prg. Sorø 1914.
- ***Recke, E. v. der**, Store og smaa Bogstaver. Kbh. 1888.
51. ***Clausen, C. og H. Hansen**, Dansk Læsebog for Mellem-skolen I—III. Kbh. 1915—16.
- ***Danskbogen V—VI** (Nyere Litteratur 1—2). Kbh. 1915—16.
- ***Kristensen, N. K. og A. Godvin**, Læsebog for Mellem-skolen 1—4 og for Realklassen. Kbh. 1915—16. *Danske Viser* ved H. Grüner Nielsen. Fortsættelse.
52. **Andersen, H. C.**, Improvisatoren.
—, O. T.
—, Kun en Spillemand.
—, De to Baronesser.
(Alle Gyldendals Bibliotek).
- ***Blicher, St. St.**, Udv. Noveller II ved Thoresen (Randersudgave). Kbh. 1915.
- Ewald, Johs.**, Samlede Skr. ved Brix og Kuhr III. Kbh. 1916.
- ***Heiberg, J. L.**, Alferne, ved Albrechtsen (Randersudg.). Kbh. 1915.
- Hertz, H.**, Udv. dramatiske Værker, 1—8. Kbh. 1897.
- Holberg, Ludvig**, Samlede Skr. ved Carl S. Petersen. Fortsættelse.
- *—, Erasmus Montanus, ved *Sv. Gundel*. (Danskklærerf.). Kbh. 1915.
- *—, Den politiske Kandestøber, udg. ved H. Haase (Randersudg.). Kbh. 1915.
- Ingemann, B. S.**, Samlede Skr. 2. Udg. 1—4. Afd. Kbh. 1853—64.
- *—, Kristen Blok v. Brahde, Landsbybørnene II, ved Boëtius (Randersudgave). Kbh. 1915.
- Jørgensen, Johs.**, Udv. Værker I—VII. Kbh. 1915.
- Kierkegaard, S.**, Papirer VII. Kbh. 1915.

- Knudsen, J., *Jyder*. 2. Opl. Kbh. 1915.
 Müller, Fr. *Paludan*, Adam Homo. 12. Udg. Kbh. 1912.
 Müller, Johs. *Paludan*, Alt dette vil jeg give dig.
 Kbh. 1915.
 Palladius, P., *Danske Skr. ved Lis Jacobsen*. Fortsættet.
 Poulsen, Knud, *Breve fra det fjerne*. Kbh. 1915.
 Rowell, M., (A. Thisted), *Breve fra Helvede*, 4. Udg.
 Kbh. 1871.
 Topsøe, V. C. S., *Saml. Fortæll.* 1—3. Kbh. 1891.
 Weigere, H., *En Ræffue Bog* I, 2. Kbh. 1915.
 Winther, Chr., *Hjortens Flugt*, med Oplysn. og Ind-
 ledn. ved Verner Dahlerup. 14. Oplag. Kbh. 1908.
 *Oehlenschläger, A., *Nordens Guder*. Udv. ved Ga-
 brielsen. (Randersudgave). Kbh. 1915.
 52. b. Munch, A., *Saml. Skr.* 1—5. Kbh. 1890.
 55. Noreen, A., *Vårt språk*. Fortsættelse.
 Ordbok öfver svenska språket. Fortsættelse.
 56. Böök, Fr., *Essayer och kritikker*, 1913—14. Stockh. 1915.
 Geijerstam, G. af, *Boken om Lille-bror*.
 —, *Mina pojkar*.
 Hallström, Per, *En gammal historia*.
 —, *Döda fallet*.
 —, *Thanatos*.
 —, *Purpur*.
 —, *Vilsna fåglar*.
 —, *En Skälmroman*.
 —, *Reseboken*.
 Heidenstam, V. v., *Heliga Birgittas pilgrimsfärd*.
 —, *Karolinerna*, 1—2.
 (Alle: Bonniers Kronesbøger, Stockh.).
 Lagerlöf, Selma, *Troll och människor*. Stockh. 1915.
 Levertin, O., *Legender och visor*.
 —, *Nya dikter*.
 —, *Dikter*.
 —, *Sista dikter*.
 Rydberg, V., *Vapensmeden*.
 Strindberg, A., *Mäster Olof*.
 —, *Hemsöarna*.
 —, *I hafsvandet*.
 —, *Röda rummet*.
 —, *I röda rummet*.
 —, *Inferno*.
 (Alle: Bonniers Kronesbøger, Stockh.).
 57. a. *Grimms Deutsches Wörterbuch*. Fortsættelse.
 58. *Reincke, H., *Tyske Taleøvelser for Mellemeskolen*. A
 og B. 4. Udg. Kbh. 1915.
 60. *Ingerslev, Fr. og M. Vibæk, *Tysk for de yngste Be-
 gyndere m. Glossar*. Kbh. 1915.
 63. *Bismarck, Taler i Udv. v. J. Ostenfeld. Kbh. 1916.
 66. Hansen, A., *Eng. Stiløvelser med Gloss*. Kbh. 1911.
 (6 Eksp.).

- Jespersen, O.**, Større engelsk Grammatik paa historisk Grundlag. I—II. Kbh. 1909 og 1914.
- ***Ottosen, Ing.**, En Saml. eng. Ord til Udenadslæren. 3. Opl. Kbh. 1915.
- ***Thaning, K. og J. Valentiner**, English grammar. Kbh. 1916.
67. ***Bredsdorff, K.**, Engelsk Læsebog II. Kbh. 1916.
Carlyle, Skrifter, 1.—5. H. (Fortsættes).
- ***Engelske Forfattere for Gymnasiet**. Kbh. 1915—16.
Modern english plays and dialogues by *Georg Bruun*. English essays I, by *Georg Bruun*, *Emil Rathsach* and *V. Østerberg*.
English essays II. Edited by *V. Østerberg*.
- The Dickens Reader. Edited and annotated by *V. Stigaard*.
- Shakespeare, The merchant of Venice by *Jakob Alsted* and *V. Østerberg*.
- George Eliot, selections from Amos Barton, compiled and annotated by *H. Helweg-Møller* and *K. Thaning*.
- From Thackeray's Vanity Fair by *V. E. J. Andersen*. English poems, selected and annotated by *V. Østerberg*. A Reader's companion to George Eliot's Silas Marner, by *Jakob Alsted*.
74. ***Dante Alighieri**, Nyt Liv. Oversat J. Dam. Kbh. 1915.
83. ***Andersen, Dines**, Livet efter Døden. Studier over de ældste indiske Begravelsesritualer. Univ. Festskr. Okt. 1915.
- ***Heiberg, J. L.**, Liv og Død i græsk Belysning. Univ. Festskr. Septbr. 1915.
- Jørgensen, Johs.**, Den hellige Katarina af Siena. Kbh. 1915.
88. ***Haar, H. og J. Nørregaard**, Kirkehist. Læsestykker I. Kbh. 1915.
- ***Schepelern, Fr.**, Den ældre kristne Mission i Kina. Kbh. 1916.
89. **Koch, L.**, Oplysningstiden i den danske Kirke 1770—1800. Kbh. 1915.
- ***Nygaard, L.**, Den kristne Kirke. En kirkehistorisk Vurdering af N. F. S. Grundtvigs »Kirkens Genmæle«. Kbh. 1916.
90. ***Rothe, O.**, Hvorfor vi ikke er Katholiker. Kbh. 1916.
91. **Krarup, F. C.**, Livsförstaelse. Kristelig Trosbendelse. Kbh. 1915.
98. **Pontoppidan, M.**, Teologiske Breve til min Gudsøn. Kbh. 1915.
99. **Børnenes Salmebog**.
101. ***Helweg-Larsen, P.**, Den vestindiske Krise og Kirkesagen. Kbh. 1916.
- Martensen-Larsen, H.**, Stjernehimlens Problemer. Kbh. 1915.
- ***Brev fra Belgiens Biskopper**.

V. Filosofi.

102. ***Barthold, A.**, Geleitbrief für S. Kierkegaard »Ein Bischen Philosophie«. Leipzig 1890.
 ***Bonitz, H.**, Zur Erinnerung an Friedr. A. Trendelenburg. Berlin 1872.
Cavling, V., L. Feilberg. Kbh. 1915.
 ***Norwin, W.**, Olympiodoros fra Alexandria og hans Kommentar til Platons Phaidon. Kbh. 1915.
 ***Svensson, P. K.**, Heraklit från Efesos. Prg.
 ***Trendelenburg, A.**, Zur Erinnerung an J. G. Fichte.
 103. ***Christensen, S., A. Dam, C. Lambek**, Retsmoral. Kbh. 1916.
 ***Fechner, G. Th.**, Døden og det hinsidige Liv fra en Naturbetragters Standpunkt. Ved S. Christensen. Kbh. 1905.
 ***James, Will.**, Själslivets mystik. En inblick i s. k. psykisk forskning. Stockholm 1898.
 ***Johannsen, W.**, Falske Analogier med Henblik paa Lighed, Slægtskab, Arv, Tradition og Udvikling. Univ. Festskr. Oktbr. 1915.
 ***Kaper, E.**, Om Sikkerhed i Iagttagelse og Udsagn, især hos Børn. Prg. Ordrup 1915.
 ***Nielsen, R.**, Skæbne og Forsyn for smaa Nationer. 2. Opl. Kbh. 1866.
 ***Reidler, W.**, Beundring. Oversat ved Sofie Breum. Odense 1910.
 ***Rubin, E.**, Synsoplevede Figurer. Studier i psykologisk Analyse. I. Kbh. 1915.
 ***Sigwart, Chr.**, Vorfragen der Ethik. Freiburg 1886.

VI. Æstetik.

104. ***Bonnichsen, J. C.**, Metriske Studier over ældre tyske Versformer. Kbh. 1915.
Lexow, O., Stilfølelse og Stilformer. Kria. 1915.

VII. Pædagogik.

105. **Vor Ungdom.** Fortsættelse.
 114. ***Bellancer, F.**, Secondary Schools in England.
 115. ***Aarsberetning**, Akademisk Skytteforenings, for 1914. Kbh. 1915.
 **Beretning* fra polyteknisk Læreanstalt 1914—15.
 **Betænkning* af Kommissionen om Adgang til Univ. for Dimittender fra Niels Brocks Handelsskole. Kbh. 1915.

- **Meddelelser ang. de højere Almenskoler for 1913—14.*
Udg. af A. P. Weis. Kbh. 1915.
- **Regnskabsberetninger for Statens højere Almenskoler og Sorø Akademi 1914—15.* Kbh. 1915.
116. **Alsted, J., Skolens Historie.* Prg. Vejle 1915.
- **Boëtius, V., Testimonia academica ved Randers lærde Skole 1842—51.* Prg. Randers 1914.
- **Gregersen, H., Gregersens Skole 1865—1915.* Kbh. 1915.
- **Hasselager, A. Th., Herlufsholm 1865—1915.* Forts. af Hist. Efterr. om Herlufsholms Stift. Næstved 1915.
- **Jensen, B. M., Fhv. Lærere ved Skolen.* Prg. Vejle 1915.
—, Studenterne fra 1884—1914. Prg. Vejle 1915.
- **Matthiessen, F. C., Om nogle Billeder fra det gamle Sorø etc.* Prg. Sorø 1915.
- **Tang-Petersen, Kolding lærde Skoles Historie.* Prg. Kolding 1915.
- **Forelæsninger og Øvelser ved Københ. Universitet* 1915.
- **Universitetets Festskrift* Novbr. 1914, Septbr. 1915, Novbr. 1915.
- **Liste over immatrikulerede studerende 1915—16.*
- **Fortegnelse over Studenterne fra 1915.*
- **Programmer fra danske Skoler.*
119. b. **Programmer fra norske Skoler.*
119. c. **Programmer fra svenske Skoler.*

VIII. Lovkyndighed.

122. **Lovtidende og Ministerialtidende.* Forts.

IX. Politik og Statsøkonomi.

127. **Juhl, J. P., 20 Kapitler mod Georgismen.* Kbh. 1913.
128. **Munch, P., Samfundskundskab.* 7. Opl. Kbh. 1915.

X. Historie og Geografi.

129. *Stenstrup, J., Historieskrivningen.* Kbh. 1915.
131. *Almanak for 1916.*
132. **Munch, P., Lærebog i Verdenshist.* I. 3. Opl. Kbh. 1915.
134. **Madsen, H., Ægyptens Visdom.* Kbh. 1906.
135. **Møller, H. L., Lærebog i Historie II.* Kbh. 1915.
136. *Østerberg, J., Municipalstyre i Italien.* Göteborg 1915.
139. **Collectio runologica Wimmeriana I.* Kbh. 1915.
143. *Verdenskrigen (Fortsættet).*
144. *Geografisk Tidsskrift (Fortsættet).*
Deutsche Rundschau für Geographie (Fortsættet).

146. **Arentzen, Kr.**, En Norgesrejse. Kbh. 1890.
147. **Danske Magazin**. (Fortsættes).
- *Kancelliets Brevbøger vedr. Danmarks indre Forhold 1603—08. Kbh. 1915.
- Fabricius, A.**, Illustr. Danmarkshistorie I—II. Kbh. 1914—15.
148. ***Wahl, V.**, Danmarks polit. Historie fra 1830—48. Kbh. 1915.
149. ***Winther, J.**, To lidet paaagtede Stenalderformer. Rudkøbing 1915.
Aarbøger for nord. Oldk. (Fortsættes).
Mémoirer og Breve XXIII—XXIV:
- Johnsen, Ida, f. Jessen: Mellem to Tidsalder. Kbh. 1915.
- Münster, Balth.: Nogle Erindringer, 1—2. Kbh. 1915.
- Gemt og Glemt*, II:
Rahbek, Baggesen, Oehlenschläger. Kbh. 1915.
- **Register over Udnævnelser og Afskedigelser*, 11. Aarg. (1914—15). Kbh. 1915.
168. **Heiberg, Johanne Louise** og **A. F. Krieger**, Breve II. Kbh. 1915.
- Hegermann-Lindencrone, L. de**, Diplomatliv paa Sol-siden. Kbh. 1915.
- Jensen, N. P., Livserindringer, I. Kbh. 1915.
- Møller, Otto** og **Skat Rørdam**, En Brevveksling, udg. af H. Skat Rørdam, I. Kbh. 1915.
- Nielsen, J., N. J. Termansen. Kbh. 1915.
- Sørensen, A., Thor Lange. Kbh. 1915.
- *Wiehe, H., Kong Jürgensen. Prg. Efterslægten 1915.
- Oehlenschläger, Ungdomserindringer, udg. L. Bobé. Kbh. 1915.
170. **Københavns Vejviser** 1916. Haandbibl.
- Odense Musikforening* 1866—1916.
- Odense og Assens Amts Vejviser* 1916—19. Odense 1915.
- Saml. til jydsk Historie og Topografi*. (Fortsættelse).
171. **Sønderj.** Soldaterbreve ved Harald Nielsen. Kbh. 1915.
- Erslev, Kr.**, Augustenborgernes Arvekrav. Kbh. 1916.
- , Akter om den sønderjyske Hertuglinies statsret-lige Stilling i Slesvig og Holsten.
- **Sønderjylland*. En kort hist. Oversigt ved H. P. Hansen. Kbh. 1915.
176. ***Nordal, S.**, Om Olav d. Helliges Saga. En kritisk Undersøgelse. Kbh. 1914.
- Norges Historie*. Fortsættelse.
178. ***Johnson, O.**, Repetitionskursus i Sveriges historia (1523—1809). Landskrona 1915.
185. **Wohlwill, A.**, Neuere Geschichte der freien und Hansestadt Hamburg, insbesondere von 1789 bis 1815. Gotha 1914.
- Hatzfeldt**, Aus dem Leben des Feldmarschalls H. Ved J. Krebs. Breslau 1910.
189. **Wulff, J.**, Englands Udvikling til Verdensmagt etc. Kbh. 1915.

194. **Nyrop, Kr.**, Frankrig. Kbh. 1915.
Kipling, R., Frankrig i Krig. Kbh. 1915.
200. ***Barral, G.**, Napoléon I: Messages et discours politiques. Paris (u. A.).
—, Proclamations militaires. Paris (u. A.).
***Boulay de la Meurthe**. Paris 1868.
***Constant, B.**, Mémoires sur les cent jours. Paris 1829.
***Høst, A. Th.**, De 100 Dage efter Napoleons Felttog 1815. Kbh. 1840.
***Labretonnière, E.**, Souvenirs du quartier latin.
***Maitland, F. L.**, Napoleons Overgivelse. Kria. 1915.
Warin, R. de, Cinq mois de l'histoire de France. Paris 1815.
Revue des études Napoléoniennes. (Fortsættelse).
200. ***Méneval, Baron de**, Marie Louise et la cour d'Autriche. Paris 1909.
*v. **Pflugk-Harttung**, Die Verhandlungen Wellingtons und Blüchers auf der Windmühle bei Brye 1815. (Hist. Jahrbuch Görres Gesellsch. XXIII, 1).
202. b.**Correspondance inédite du prince de Talleyrand et du Louis XVIII pendant le congrès de Vienne*. Paris 1887.
**Correspondance du comte de Jaucourt avec le prince de Talleyrand pendant le congrès de Vienne*. Paris 1905.
217. ***Constant, Benj.**, Lettres de madame Récamier 12 éd. Paris 1882.
Møller, H., Henrik Wergeland. Kbh. 1915.
Toft, L. F., En Journalist fra Revolutionstiden. Kbh. 1890.
219. **Westerby, K.**, Goethe og hans Hustru. Kbh. 1915.
Danmarks Folkeminder. (Fortsættelse).
219. **Wad, Chr.**, Fra Fyens Fortid. Kbh. 1916.
Weitemeyer, H., Kulturskildringer fra København.
Weyle, H., De kulturløses Kultur. Kria. 1915.
221. **Folkeeventyr* ved Ingeborg Simesen. Kbh. 1916.
Feilberg, H. F., Skabelsessagn og Flodsagn. Kbh. 1915.
224. **Kunstmuseets Aarsskrift II*. Kbh. 1916.
Erslev, Anna, Billedkunstens Mestre. Kbh. 1915.
Aarsbo, J., Fra den danske Musiks Historie. 2. Udg. Kbh. 1915.
227. **Dietrichson, L.**, Adolf Tidemand I—II. Kria. 1878 og 99.
Historisk Tidsskrift. (Fortsættelse).
**Historiske Oversigtstabeller* ved Tormod Jørgensen. Slagelse 1916.
228. ***Augustinus, P.**, Signalfejden. Bjørnson og Danmark o. 1870. Kbh. 1915.
Bédier, Les crimes Allemands. Paris 1915.
**Belgiske Aktstykker*.
***Drachmann, P.**, Fortid og Fremtid. Kbh. 1916.
Engelske Soldaterbreve ved Harald Nielsen. Kbh. 1915.
***Faber, H.**, Danske og Norske i London og deres Kirker. Kbh. 1915.

- J'accuse von einem Deutschen.* Lausanne 1915.
Jørgensen, Johannes, Klokke Roland. 2. Opl. Kbh. 1915.
 ***Rubow, A.**, Renteforhold i Danmark fra Reform. til
 Christian V danske Lov. Kbh. 1914.
Reventlow, Chr., Krigsaarsager og Kampmoral.
 Kbh. 1916.
Maxweiler, E., Det neutrale og loyale Belgien. Kbh. 1915.
 ***Tysk Hvidbog.** Russiske Tropers Rædselsgerninger.
 Kbh. 1915.
 *—, Den belgiske Folkekrieg etc. Kbh. 1915.
 *—, Supplement: Verdenskrigens Aarsager, af K. Hell-
 ferich. Kbh. 1915.

XI. Matematik.

231. ***Cronfelt, S.**, Opgaver i Aritmetik I. 2. Udg. Kbh. 1915.
 ***Hansen, C.**, Lærebog i Aritmetik og Algebra for Gym-
 nasiets nysproglige Linie. 2. Udg. Kbh. 1915.
 233. ***Jessen og Smith**, Regnehæfter 1—5.
 *—, Aritmetik for Mellemeskolen I.
Pihl-Hansen, H. J. og L. Ring, Regnebog for Mellem-
 skolen 1—2. Kbh. 1915—16.
 ***Friis-Petersen og Jessen**, Mellemeskolens Regnebog 3.
 Kbh. 1915.
 236. ***Hjelmslev, J.**, Elementær Geometri. Kbh. 1916.

XII. Naturvidenskab.

242. *The Danish Ingolf-Expedition. (Fortsættelse).
 243. ***Jepsen, H. og Th. Sundorph**, Fysiske Øvelser for
 Mellemeskolen 1—2. 2. Opl. Kbh. 1914.
Fysisk Tidsskrift. (Fortsættelse).
 247. **Olden, O. F.**, Elektriciteten. Kria. 1915.
 247. ***Sundorph, Th.**, Elektricitet og Magnetisme. Kbh. 1915.
 248. **Estrup, K.**, Studier over Elektroanalytikl. i Tilknytn.
 til Sulfatbert. Kbh. 1915.
Jørgensen, S. M., Mindre Lærebog i uorganisk Kemi.
 2. Udg. Kbh. 1896.
 —, Lærebog i organisk Kemi. 2. Udg. Kbh. 1906.
 251. ***Ryd, V. H.**, Bidrag til Best. af meteorologiske Ele-
 menters Perioder. Kbh. 1915.
 252. **Flora og Fauna.** (Fortsættelse).
 253. ***Dansk geolog. Forenings Meddel.** 4. B. 1. Kbh. 1912.
Danmarks geol. Undersøg. (Fortsættelse).
 254. **Filting, Schenck o. fl.**, Lehrbuch der Botanik für
 Hochschulen. 12. Ausg. Jena 1913.

- ***Petersen, H. E.**, Indl. Studier over Polymorphien etc.
Kbh. 1915.
255. **Fabre, J. H.**, Instinktets Mysterier hos Insekter og
Edderkopper, overs. af W. Dreyer. Kbh. 1915.
255. **Heide, Fr.**, Sommerfugle-Atlas. 2. Opl. Kbh. 1913.
Klöcker, A., Sommerfugle IV. Kbh. 1915.
Long, W. J., Den hvide Ulv. Kbh. 1916.
Nielsen, J. C. og Th. Henriksen, Træ- og Bladhvepse.
Kbh. 1915.
Nordens fåglar. (Fortsættelse).
Schmidt, J. og Fr. Weis, Bakterierne. Kbh. 1901.
Selenka, E., Zoologisches Taschenbuch für Studierende,
6. Aufl. Leipzig 1912.
256. ***Jørgensen, S.**, Undersøg. over kortvarige Svingn. i
Lemacyltallet. Kbh. 1915.
**Danmarks Anthropologi.* (Fortsættelse).
***Stockmar, A.**, Lille Biologi. Kbh. 1916.

XIII. Økonomi.

260. ***Pedersen, J.**, Om et Livsforsikringsselskabs Økonomi.
Kbh. 1915.
-

Biblioteket — Udlaanet og Læsestuen — er aabent for
Publikum **Mandag** og **Fredag** fra 2–3, Ferier og Fridage
undtagne.

Kataloger kan faas til Laans for kortere Tid ved Hen-
vendelse til Bibliotekaren, Dr. Mortensen.

Discipelbiblioteket

ledes af Bibliotekaren med Assistance af I.G. Det tæller nu
ca. 760 Bind og har som i tidligere Aar som Gave modtaget
flere gode Bøger fra Hempelske Boghandel. Staten har givet
et Tilskud af 50 Kr. Medlemmerne — især Mellemskolen,
men ogsaa adskillige af Eleverne i Gymnasiet — betaler
halvaarlig 50 Øre og har derfor Ret til at laane en Bog om
Ugen.

Den naturhistoriske Samling
er i Aarets Løb forøget med følgende Genstande.

Gaver.

- En Tinte* (*Cysticercus tenuicollis*). (Hans Sørensen).
do. (*Cysticersus tæniæ sagmatæ*). (Hans Sørensen).
Kakerlak. (Einar Carlsen).
Forskellige Sommerfuglelarver. (Aage Johansen).
Udstoppet Andrik. (Kai Christensen).
Nogle Konkylier. (Oluf Dige-Petersen).
Muslingeskaller fra Corsica. (Sv. Buhl).
Konkylier. (Lantow).
do. (Tvede-Larsen).
-

Der afholdtes Opvisning i Gymnastik den 5., 6. og 9. Maj og i Sang den 13. Maj.

Meddelelse om Fordringerne i de enkelte Fag ved Optagelsesprøven i Mellemiskolens 1. Klasse m. m. faas ved Henvendelse til Skolen, hvilket ogsaa gælder »Om Optagelse i Gymnasiet og Realklassen i Odense Katedralskole og om de Rettigheder, de forskellige Eksamener giver».

Ministeriet har under 5. Maj fastsat, at der efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet kan gives en Discipel hel eller delvis Fritagelse for Gymnastik i højest en Uge. og at Lægeattest er nødvendig for Fritagelse i længere Tid end en Uge.

7. Udtog af Skolens Regnskaber for Finansaaret 1915—16.

	Indtægt.	Kr. 0.
1. Beholdning efter Regnskabet 1914—15	8335 09	
2. Jordebogsindtægter	9079 15	
3. Renter	18579 02	
4. Skolekontingenter	34780 »	
5. Ubestemte og ekstraordinære Indtægter	48 80	
6. Tilskud fra den almindelige Skolefond	<u>52500</u>	»
	Summa Indtægt	123322 06
Naar Udgiften fradrages med	<u>115104</u>	34
bliver Kassebeholdning den 31. Marts 1916	<u>8217 72</u>	

	Udgift.	Kr. 0.
1. Lønninger og Honorarer	83151 66	
2. Timeundervisning	9224 73	
3. Pensioner og Understøttelser	9820 03	
4. Bibliotek og Samlinger	1272 44	
5. Sløjdundervisning	611 82	
6. Inventariet	977 68	
7. Porto og Protokoller o. s. v.	808 11	
8. Smaaudgifter	209 38	
9. Vedligeholdelse	2304 62	
10. Leje af Skolelokaler	300 »	
11. Rengøring	1599 97	
12. Brændsel og Belysning	2910 79	
13. Kommuneskatter	663 18	
14. Regnskabsføringen	1200 »	
15. Elevbogsamling	<u>49 93</u>	
	Summa Udgift	115104 34

Skolens Eksamensskema vil senere blive meddelt.

Fredag den 7. Juli, Kl. 10: Dimission og Translokation.

Mandag den 21. August, Kl. 1, begynder det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens
Velyndere indbydes til at bære dens Eksamener og Slut-
ningshøjtid med deres Nærværelse.

Odense Katedralskole i Maj 1916.

Giersing.

